ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 97 (8. 526) ◆ 1994 йил ◆ 17 август, чоршанба ◆ Сотувда эркин нархда

ПРЕЗИДЕНТ ҲУЗУРИДА ҚАБУЛ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 15 август куни мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Қирғизистон Республикаси ташқи ишлар вазири Р. Отунбоевани қабул қилди.

Суҳбатда Ўзбекистон ва Қирғизистон ўртасида имзоланган икки томонлама ҳужжатлар ҳамда ягона иқтисодий макон яратиш ҳақидаги шартномада белгиланган тадбирларнинг амалга оширилиши билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинди.

Ислом Каримов иқтисодий интеграцияни кучайтириш, халқларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликни ривожлантириш ҳозирданоқ яхши самаралар бера бошлаганини таъкидлади. Бу борадаги ишларни равнақ топтиришда икки мамлакат ташқи сиёсат маҳкамалари муҳим ўрин тутишини айтди.

Қабул маросимида Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов иштирок этди.

* * *

Шу куни Р. Отунбоева Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов билан музокаралар ўтказди. Учрашувда икки мамлакат ташқи ишлар вазирликлари ўртасидаги ўзаро ҳамкорликни янада кенгайтириш юзасидан фикрлашиб олинди.

Учрашув чоғида Қирғизистон Республикасининг мамлакатимиздаги фавқулодда ва мухтор элчиси С. Жигитов ҳозир бўлди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 16 август куни француз тилида чоп этиладиган оммавий нашрлардан бири «Пари матч» журнали мухбирлари Катрин Брасс ва Риккардо Корриасни уларнинг илтимосига кўра қабул қилди.

Мухбирлар суҳбат чоғида Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислоҳотлар, хорижий мамлакатлар билан йўлга қўйилаётган алоқалар, Ўзбекистон раҳбариятининг минтақада тинчликни қарор топтириш ва иқтисодий интеграцияни кучайтириш борасидаги сиёсати билан қизиқишди. Президент мухбирларнинг барча саволларига батафсил жавоб қайтарди.

Маълумки, «Пари матч» журналининг Европа нашри 25 мамлакатга тарқатилади ва 2 миллиондан ошиқ ўқувчиси бор. Журнал мухбирлари мамлакатимизнинг бугунги куни тўғрисида туркум мақолалар тайёрлашди. Мазкур мақолаларни журналнинг шу йил сентябрь сонида чоп этиш мўлжалланмоқда.

(ЎзА).

БАРЧАНИНГ ИШИ

16 август куни Тошкент шаҳрини ободонлаштириш, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш мавзусига бағишланган йиғилиш бўлди. Унда шаҳар ва туман ҳокимларининг ўринбосарлари, «Экосан», «Маҳалла» жамғармаларининг фаоллари, тегишли ташкилотлар вакиллари иштирок этди.

Республика мустақиллигининг уч йиллик байрами арафасида пойтахт кўчаларини, хиёбонлар, маҳалла ва мавзеларни саришта қилиш, уларга байрамона кўрк бағишлаш борасидаги ишлар қандай бораётгани муҳокама этилди.

Йиғилишни бошқарган республика Вазирлар Маҳкамаси бўлим мудири Юсуфжон Шодиметов ва бошқалар пойтахтни ободонлаштириш ва унинг тозалигини сақлаш жамоатчиликнинг муҳим ишига айланиши лозимлигини таъкидладилар. Истиқболдаги режалар белгилаб олинди.

** Президент Фармони—амалда*

МАҲСУЛОТЛАРИМИЗ— ЖАҲОН БОЗОРИДА

«Ўзпластитал» бугунги кунда жуда нафис ва энг керакли бўлган халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш билан жаҳонга танилди. Корхонанинг ҳар томонлама пишиқ-пухта ва сифатли маҳсулотлари жаҳон бозорларида юқори баҳо олиб, ана шу ернинг ўзидан харидорини топмоқда.

Бу ерда ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг бирор тури йўқки, ўзбек хонадонига кирмаган бўлсин. Сунъий гул дейсизми, ошхона йиғмалари, болалар ўйинчоқлари, дала ҳовлилар учун ўриндиқлар ва ҳоказо...

Яқинда Францияда 15-халқаро технология ва сифат кўригининг якуни бўлиб ўтди. Бу анжуманда ҳам «Ўзпластитал» иккинчи маротаба ғолибликни қўлга киритди. Эндиликда жамоанинг ғайратига янада ғайрат қўшилди. Ҳозирги кунда амалга оширилаётган ишлар натижаси туфайли четга экспорт қилинаётган маҳсулотлар тури бундан кейин яна ҳам кўпайиши ўз-ўзидан маълум бўлиб турибди.

— Президентимизнинг «Экспорт имкониятини кенгайтириш борасида корхоналар фаолиятини рағбатлантиришга оид тадбирлар тўғрисида»ги Фармони биз хорижликлар билан ҳамкорликда иш юритаётган корхоналар учун кенг имкониятлар яратади. Валютага сотилаётган маҳсулотдан олинадиган фойда ҳисобига кўплаб замонавий техника ва технологияларни сотиб олиш имконияти янада кенгаяди, — дейди бош директор Александр Мелкумов, — Фармонда кўрсатилган имкониятлар, масалан: «Корхоналар, товарларнинг (ишлар, хизматларнинг) экспорт ҳажмларини ўстиришдан олган эркин муомаладаги валюта тушуми даромад солиғини тўлашда ва Ўзбекистон Республикасининг Марказий банкига мажбурий равишда сотишдан озод қилиниши»нинг ўзи ишлаш учун, чет давлатлар билан алоқа қилишга яратилган шароитдан далолат деб биламан.

Ўтган вақт мобайнида, яъни шу кунгача халқ истеъмоли буюмларининг 800 хилини ишлаб чиқаришга эга бўлдик. Шулардан экспорт учун жўнатаётган маҳсулотларимиз — янги йил ўйинчоқлари, сунъий гуллар, ойна ромлари, эсдалик вазаларидир. Бу маҳсулотлар қанчалар кўп миқдорда жўнатилмасин, барибир талаб катта бўлмоқда. Бундан шундай хулоса чиқадики, маҳсулот шунчаки ишлаб чиқарилмай, аксинча юқори сифатли бўлиб фақат ўз бозорларимизда эмас, жаҳон бозорларидаги рақобатчиларни ҳам лол қолдириши керак. Ана шундагина экспорт маҳсулотларимиз Ўзбекистон учун валюта ишлаб фойда келтиради. Бунинг учун сидқидилдан, юракдан меҳнат қила билиш керак. Бизда эса бунга имкониятлар етарли даражада. Бирлашмамизда ташкил топаётган кичик корхоналарда чиқарилаётган маҳсулотларнинг ўзи экспортбопдир. Тажриба тариқасида чиннидан тайёрланган аёллар тақинчоқлари фикримнинг далилидир. Уни «Ўзпластитал» — «Сонья» қўшма корхонаси тайёрламоқда. Дастлабки қадамнинг дадил бошланиши барчамизни севинтирмоқда.

Гули АБДУЛЛАЕВА.

Бугунги кун нафаси

РЕСПУБЛИКАМИЗДА

● Кеча Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Қирғизистон Республикаси ташқи ишлар вазири Р. Отунбоева ўртасида музокаралар бўлиб ўтди. Улар якунида қатор ҳужжатлар имзоланди.

● Самарқандда Америка Қўшма Штатлари билан яна битта — «Америка—Ориент» кўп тармоқли қўшма корхона ташкил этилди. У қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини қайта ишлаш учун машина-ускуналар ишлаб чиқаради.

● 16 августда Тошкентда «Сув ресурсларини бошқариш» мавзусида халқаро илмий анжуман иш бошлади. Унинг қатнашчилари Орол муаммоси юзасидан фикр айирбошлашади, Мирзачўл, Фарғонада, Оролбўйида бўлишади.

● «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпанияси республика ичидаги ҳаво йўлларида 25 августдан эътиборан чипталар нархини 20 фоиз арзонлаштириш тўғрисида қарор қабул қилди.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Кеча Тожикистон Олий Кенгашининг раиси Имомали Раҳмонов амалий ташриф билан Москвага келди. У Россия Бош вазири Виктор Черномирдин билан ўзаро алоқаларни ривожлантириш, шу жумладан Тожикистон—Афғонистон чегарасидаги вазиятни муҳокама этади.

● Беларусь Вазирлар Маҳкамаси ва Миллий банки 20 августдан эътиборан Беларусь рубли қийматини ўн бараварга пасайтириш тўғрисида қарор қабул қилдилар.

● Волгабўйи сафарини давом эттираётган Россия Президенти Борис Ельцин бугун Ростовга келади. Бу ердан унинг Сочига бориши мўлжалланмоқда.

● Чечен республикасида муҳолифатчилар томонидан ташкил этилган «халқ ишончи ҳукумати»нинг раиси Яраги Мамодаев собиқ Россия Олий Кенгашининг раиси Руслан Хасбулатов Давлат кенгашининг раҳбари этиб тайинланганлиги тўғрисида баёнот берди. Айни пайтда Чечен республикаси президенти Жохар Дудаевнинг фармонига мувофиқ мамлакатда умумий сафарбарлиқ давом этмоқда.

● Россия маъмурларининг расмий маълумотларига кўра ҳозирги пайтда мамлакатдаги қамоқхоналарда 600 мингга яқин катта ёшдаги ва 19 минг ўсмир жиноятчи сақланмоқда. Бу ҳукм қилинганларнинг ҳар бештасидан бири қасддан ўлдириш ёки оғир тан жароҳатлари етказганликлари учун озодликдан маҳрум этилганлар.

● Туркманистон Президенти, академик Сапармурод Ниёзов яқинда таъсис этилган фан ва техника соҳасидаги Ал-Хоразмий номидаги давлат мукофотининг биринчи лауреати бўлди.

● Бугунга келиб Доғистонда 483 нафар киши вабога чалинганлиги, яна 357 киши эса вабо вибриони ташувчиси эканлиги аниқланди. Бу ерда ҳозирнинг ўзида вабодан 16 киши ҳалок бўлди.

ХОРИЖДА

● Германияда яқинда Москва—Мюнхен йўналиши бўйлаб учган йўловчи самолётда 300 грамм плутонийнинг топилиши катта шов-шувларни келтириб чиқарди. Ядро бомбаси хом ашёси ҳисобланган бу радиоактив моддани Германияга хуфёна олиб киришда айбдор деб испан, колумбиялик ва француз қўлга олинган бўлса-да, плутоний Россиядан келтирилган деган тахминлар бор.

● Бу йил Хитой жанубидаги кўпгина вилоятларда рўй берган кучли сув тошқини оқибатида деярли 2 минг киши ҳалок бўлди, 1 миллион киши бошпанасиз қолди. Сув 1,5 миллиондан кўпроқ деҳқон уйларини ювиб кетди. Тошқин етказган умумий зиён 68 миллиард юандан кўпроқни ташкил этади.

● Венгриянинг Сегиде шаҳрида ниҳоясига етган шахмат бўйича 16 ёшгача бўлган ўсмирлар ўртасидаги жаҳон биринчилигида бу мусобақаларнинг энг ёш қатнашчиси, 14 яшар ўзбекистонлик Рустам Қосимжонов 9 имкониятдан 7 очко тўплаб учинчи ўринни эгаллади.

ТОШКЕНТ БУЮК БАЙРАМ ТАРАДДУДИДА

АМИР ТЕМУР ХИЁБОНИНИНГ ЖАМОЛИ

** Суратли лавҳа*

Айни кунларда она диёримизда республикамиз Мустақиллигининг уч йиллик тантаналарига қизғин тайёргарлик кўрилмоқда. Айниқса, асосий байрам шодиёналари ўтадиган Тошкентимизда бу хусусда олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир. Бугун байрам арафасида шаҳримизнинг Мустақиллик майдони, Мирзо Улуғбек ҳайкали атрофи, «Дўстлик» меҳмонхонаси рўпараси ва Миллий боғимизни кезган киши бу ерлардаги катта ўзгаришларнинг гувоҳи бўлади. Ушбу масканларда байрамга тайёргарлик ишлари ниҳоясига етказилиб, тантаналарга шайлаб қўйилди.

Айниқса буюк соҳибқирон Амир Темур хиёбонида олиб борилаётган бунёдкорлик ишлари кишини ўзига жалб этади. Хиёбоннинг бугунги кўриниши бутунлай ўзгача. Сўлим масканга қадам ранжида қилган одам беихтиёр анча вақтгача ушбу жойни тарк этолмай қолади. Яшиллик олами чулғаб олган масканга эндигина қад кўтарган иккита фаввора шу қадар ҳусн бахш этганки, уларнинг таърифига тил ожиз.

Ноёб иншоот қурилишида кимлар қатнашмади дейсиз? Зеро бугун уларнинг барчасини номма-ном келтириш мумкин бўлмасада лекин асосий ташкилот ва бригадаларнинг хизматини қайд этмасдан бўлмайди. Тошкент метро қурилишининг 1-қурилиш бошқармаси бунёдкорлари ҳар иккала фавворани фойдаланишга топширишда фаол иштирок этган бўлсаларда, иншоотнинг асосий қисмларини тайёрлаб беришда уларга «Технолог» илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳамда шаҳримиздаги ҳайкалтарошлиқ комбинати жамоаси яқиндан ёрдам беришди. Қурилишда бетонлаштириш ишларини Тоҳир Авазов бригадаси бажарган бўлса, мармарлаштириш юмушларини эса Михаил Бучко бош бўлган жамоа бажарди.

— Қурилишни июль ойининг дастлабки ўн кунлигида бошлаган эдик, — дейди бизга Тошкент метро қурилиш трестининг 1-қурилиш бошқармаси бошлиғи Сергей Камишев. — 5 августгача хиёбоннинг чап томонидан ўрин олган биринчи фавворани фойдаланишга топширгандик. Ўнг томондаги мана шундай иккинчи фаввора қурилиши ҳам деярли тугалланиб бориптн.

Хиёбоннинг Матбуотчилар кўчасидаги қисмида ҳам яшил зона бунёд этиляпти. Бу ерда бунёд этилган учта 8 қиррали фавворача қурилишида ишлар тезкорлик билан олиб борилмоқда.

Хиёбонда яна бир қатор бунёдкорлар ҳам жавлон уриб ишлашяпти. Улар жумласига «Ирригация» трестининг 1-қурилиш бошқармаси, шаҳар йўлларини таъмирлаш ва қуриш трестининг 1-қурилиш бошқармаси ҳамда ободончиларни киритиш мумкин.

Бир сўз билан айтадиган бўлсак, хиёбон байрамга тўта-тўкис тайёрланмоқда.

Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

СУРАТЛАРДА: хиёбоннинг бугунги кўриниши ва бу ерда олиб борилаётган бунёдкорлик ишларидан лавҳа акс эттирилган.

Козим Улмасов олган суратлар.

МАКТАБ ИШГА ТУШАДИ

Ҳамма каби 159-трестга қарашли 9-қурилиш бошқармаси бинокорлари ҳам Мустақиллигимизнинг уч йиллиги байрамига муносиб совға билан келмоқдалар. Улар тантана кунига пойтахтнинг «Ўрикзор» мавзесида 1264 та ўқувчига мўлжалланган мактабни фойдаланишга топширишга аҳд қилдилар.

Шуниси қувончлики, ўқув маскани ишга тушгандан кейин бу ерда таълим оладиган ўқувчиларнинг ўқишдан ташқари шуғулланишлари учун ҳамма шароитлар яратилади. Улар мактабдаги спорт залида жисмоний гимнастика, футбол, волейбол, баскетбол ва бошқа спорт турлари билан машғул бўладилар. Дарсхоналарнинг кенглиги ҳамда ёруғлиги эса ўқувчиларга машғулот ўтиш учун жуда қулайдир.

Ғулом ЮСУПОВ.

ШАРҚОНА УСЛУБДА

«Ойдин — Мониза» қўшма корхонаси моделчилари Республикамиз Мустақиллиги байрами арафасида янги — шарқона услубда кийимлар тикишни ўзлаштиришди. Улар атлас, Марғилон крепдешини ва бошқа чет давлатлардан келтирилган матолардан тикилиб, турли ёшдаги аёлларга мўлжаллангандир.

Жамоа аҳли ўтган етти ой давомида 12 хил турдаги маҳсулотни, яъни 3 миллион 180 минг сўмлик тайёр кийимларни харидорларга жўнатди. Айни пайтда бутун эътибор ўзбекистонлик аёллар дидига мос келадиган кўйлаклар тикишга қаратилган.

Гавҳар МАЖИДОВА.

ҚУТЛУҒ АЙЁМГА БАҒИШЛАБ

Республикамиз Мустақиллигининг 3 йиллиги пойтахтимизнинг барча жойларида ўзгача руҳ билан кутиб олинмоқда. Биз айрим жамоаларда бўлиб, қутлуғ айёмга кўрилаётган тайёргарликлар билан қизиқдик.

● **Убайдулла Нурматов, Мирзо Улуғбек туманидаги Авайхон маҳалласининг оқсоқоли:**

— Биз аввало кўчалар, хонадонларнинг олди, шунингдек, маҳалламиз ҳудудидаги «Авайхон» қабристонини ободонлаштиришга асосий эътиборни қаратяпмиз. Шу мақсадда маҳалла аҳли билан бир неча маротаба ҳашар уюштирдик.

Президентимизнинг Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясида маҳаллалар тўғрисидаги билдирган фикр-мулоҳазалари барчамизни руҳлантириб юборди. Фаоллар билан бамаслаҳат ёрдамга муҳтож, кам таъминланган ва уруш фахрийларини тез-тез йўқлаб туриш, балоғатга етмаган ёшлар тарбиясига эътибор бериш ҳам диққат марказимизда. Байрам арафасида ёрдамга муҳтож 10 дан ортиқ оилаларга бориб моддий ва маънавий рағбатлантирамиз.

● **Феруза Раҳматуллаева, «Хамар» халқаро алоқалар марказининг директори:**

— Ўзбекистон рассомлар уюшмаси қошида фаолият кўрсатаётган марказимиз яқинлашаётган байрам шарафига бир қанча тадбирларни амалга оширишни режалаштирди. Жумладан, ўзбек рассомларининг «Гулла, яшна, жонажон Ўзбекистон» мавзусидаги кўргазмаси очилади. Ундан барча ёшдаги мусаввирларимизнинг халқ амалий ва тасвирий санъат асарлари ўрин олади. Кўргазмада мустақиллик, истиқлол туфайли рўй бераётган ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилинади.

● **Вазира Собирова, пойтахтимиздаги «Турон» кўп тармоқли кутубхонасининг бўлим мудири:**

— Китобни бежиз офтобга ўхшатишмайди. Ҳақиқатан ҳам одамларга зиё тарқатувчи китоблар билангина олам мунаввар. Истиқлол шарофати билан Чўлпон, Усмон Носир ва Абдулла Қодирийлар қайта дунёга келиб, уларнинг ажойиб асарлари нашр этилаётгани қувонарли ҳолдир. Уларнинг кўпчилиги китоб жавонларимиздан муносиб ўрин олмоқда. Республикамиз Мустақиллигининг 3 йиллигига бағишлаб кутубхонамизда «Жаҳон сарвари бўл, юртим, Ўзбегим» деб номланган адабий-бадиий кеча уюштирилади. Кечада китобхонлар таниқли шоирлар ва ёзувчилар билан учрашиб, уларнинг истиқлол, Ватан, бахт, дўстлик ва қардошлик ҳақида ёзган янги ижод намуналаридан баҳраманд бўладилар.

Дилором ОРТИҚОВА.

ИСТИҚЛОЛ БЕРГАН ИҚБОЛ

Пойтахтимиздаги «Турон» кўп тармоқли кутубхонасида Республикамиз Мустақиллигининг уч йиллиги муносабати билан «Истиқлол берган иқбол» ва «Тарих — боболар боғи» номли китоблар кўргазмаси очилди. Кутубхона ўқув залидан ўрин олган бу ҳар икки кўргазмаларда истиқлолга эришганимиздан сўнг ўтган вақт ичида кашф этилган бадиий тарихий асарлар, бобокалонларимиз ҳаётига оид ҳужжатлар, соҳибқирон Амир Темур давридан то мустақилликка эришгунимизча босиб ўтилган тарихий йўл оралиғида ёзилган бадиий, илмий асарлар, очерк ва публицистик мақолалар ўрин олган.

Дилбар ҲАМИДОВА.

ШАЙХОНТОҲУРЛИКЛАР ҲИММАТИ

Куни-кеча Шайхонтоҳур туманида ўтказилган умумхалқ ҳашарида 60 та маҳалладан 1,5 мингга яқин киши кўча ва ариқларни тозалашда фаоллик кўрсатишди. Дарахт ва ниҳоллар оқланди. Қуриган дарахт шохлари кесиб ташланди.

Шанбаликда айниқса, «Илғор», «Чуқур кўприк», «Катта боғ», «Наврўз» маҳаллалари кишилари жонбозлик кўрсатишди.

Шу куни тумандаги катта кўчалардан А. Навоий, Уйғур, А. Қодирий, У. Юсупов, Абай, Фурқат ҳамда «Хадра» майдони, «Оймўма» болалар боғи ва «Ибн Сино» мавзеси яхшилаб супуриб-сидирилди. Биргина Фурқат кўчасида жойлашган корхона, ташкилот ва муассасалардан 300 га яқин ишчи ва хизматчилар шанбаликда қатнашишди. Бунда айниқса 145-дорихона ходимлари бошқаларга намуна бўлдилар.

Сайдали СУЛТОНОВ.

Туман янгиликлари

Сергели пойтахтимиздаги энг ёш ва аҳолиси тез ўсиб бораётган туманлардан биридир. Шунинг учун бу ерда уй-жойлар ва маданий-маиший бинолар қурилиши кенг кўламда олиб борилмоқда. Ўтган ярим йил ичида туманда жами 36.389 квадрат метр ҳажмдаги уй-жой қурилиб фойдаланишга топширилди. Янги барпо этилган Сергели—7 мавзесидаги 1250 ўқувчига мўлжалланган мактаб ҳамда жисмоний тарбия ва соғломлаштириш мажмуи келгуси йилда фойдаланишга топширилади. «Қурувчи» мавзесидаги 200 ўринли янги болалар боғчаси эса яқинда ўзининг биринчи тарбияланувчиларини қабул қилди.

* * *

Туманда фаолият кўрсатаётган кичик корхонадан 189 таси халқ истеъмоли моллари, қурилиш ашёлари ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Булардан ташқари 17 та қўшма корхона ҳам ишлаб турибди. Улардан 12 таси халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга ихтисослашган.

Масалан, Ўзбекистон—Италия, «ЎзбекРайфл» қўшма корхонаси жинси кийимлар, ўзбек-венгер қўшма корхонаси «Файз ЛТД» велюр-гобеллен газламалари, «Аҳмад-Ғани» корпорейшн» эса Покистон билан ҳамкорликда трикотаж маҳсулотлари ишлаб чиқаради. «Ўзмакен» қўшма корхонасида Кореядан келтирилган гиёҳлар ва хом ашёдан дори-дармонлар тайёрлаш йўлга қўйилган.

Иккиламчи рангли металлар қўшма корхонаси Ҳиндистон фирмалари билан биргаликда рангли металлардан турли-туман халқ истеъмоли моллари ва қурилиш ашёлари тайёрлаб беради. Ҳозирги пайтда тақчил бўлган автомобиль поршенлари, аккумуляторлар, сув қайнатгич ва бошқа кундалик зарур буюмлар ишлаб чиқариш ҳам йўлга қўйилган.

* * *

Туманда янги ташкил этилган маҳаллаларда турли миллий маданият марказлари ишлаб турибди. Уларда миллий байрамлар ўтказилади, урф-одатлари, миллий қадриятларини тарғиб қилишлари учун кенг имкониятлар яратилган.

Бахтиёр ҲАЙДАРОВ.

Маҳалладош

Ўз-ўзини бошқаришнинг халқимиз анъаналари ва қадриятларига жуда хос бўлган усул — маҳаллалар тизими сўнгги йилларда жуда катта нуфузга эга бўлиб бормоқда. Улар амалда ўз ҳуқуқларидаги барча ишлар учун масъулдирлар. Зеро, маҳалланинг қўлидан келмайдиган иш йўқ.

Ислом КАРИМОВ.

Президентимиз Ислом Каримовнинг Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясида сўзлаган нутқларида маҳаллаларнинг нуфузини кўтариш тўғрисидаги айтган фикрлари бизни жуда тўлқинлантириб юборди. Дарҳақиқат, бизнинг юртда ўз-ўзини ҳамда жамоатчиликни бошқаришда маҳаллалар жуда катта ўрин эгаллаган. Ота-

кўпроқ ўз-ўзини бошқариш усулига аҳамият бериб, ҳар қандай масала шу ернинг ўзида ҳал қилиняпти. Тарбиявий ишларда маҳалламиз кексаларидан тузилган оқсоқоллар кенгашининг аҳамияти жуда каттадир. Ўзаро оилавий можаролар, турмушдаги муаммоларни ҳал қилишда оқсоқоллар кенгаши ибратли ишларни олиб боряпти.

Дил тубидан

АЙНИ МУДДАО ФИКРЛАР

боболаримиздан бизга мерос қолган анъаналарни давом эттириш, урф-одатлар, ўзбекона удумларни тиклаш, маҳаллалар мавқеини янада кўтариш бугунги кун учун жуда долзарб масаладир. Президентимиз ана шу масалани жуда тўғри ва ҳаққоний мисоллар билан кўрсатиб ўтдилар. Маҳалла ҳар қандай муаммони ҳал қилишга қодирлиги, энг адолатли муҳит, энг адолатли шароит, вазият шу ерда бўлишини, ҳар қандай киши кимлигидан қатъи назар бу муқаддас даргоҳни ҳурмат қилишини алоҳида таъкидладилар.

Бизнинг "Бекобод" маҳалламизда ҳам юртбошимизнинг нутқи кенг муҳокама қилиниб, ўзимизга зарур хулосаларни чиқардик. Маҳалладаги барча ишларни ташкил қилишда

Шунингдек маҳалладаги мавжуд дўконлар, болалар боғчаси, поликлиникалар иши назорат остига олинган. Маҳалладаги ҳар бир маросимни меъёрида ўтказишда кексалар билан маслаҳатлашиш бизда одат тусига айланган. Кўп болали оилалар, боқувчиси йўқ кишилар ҳолидан қўни-қўшнилар, маҳалла фаоллари тез-тез хабар олиб, қўлидан келган ёрдамни бермоқдалар.

Маҳаллалар ишини янада жонлантириш, унинг нуфузини кўтаришда биз Президентимизнинг билдирган фикрларини қўллаб-қувватлаймиз. Ва уни ўзимизга дастуриламал деб биламиз.

Вали НАБИЕВ,
Акмал Икромов туманидаги "Бекобод" маҳалласи оқсоқоли.

Кўп қаватли уйларда

МАСЛАҲАТЛИ ТЎЙ ТАРҚАМАС

Президентимиз Ислом Каримовнинг халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессияси ҳамда Вазирлар Маҳкамаси мажлисида сўзлаган нутқлари пойтахтимиз маҳаллаларида кўтаринки руҳда кутиб олинди. Юнусобод тумани фаолларининг йиғилишида юртбошимиз томонидан кўрсатиб ўтилган камчиликлар атрофлича муҳокама этилиб, тегишли хулосалар чиқарилди. Шунингдек, маҳаллалардаги муаммоларга ҳам тўхталиб ўтилди.

— Фаоллар йиғилишидан сўнг биз ҳам маҳалламиздаги еттита участка вакиллари иштирокида мажлис ўтказдик, — дейди "Ўзбекистон мустақиллиги" маҳалласининг оқсоқоли Э. Қодиров. — 247-мактабда ташкил этилган ушбу тадбирда 83 та кўп қаватли уйлардан 70 нафарга яқин киши иштирок этди. Унда Президентимизнинг маҳаллаларнинг ҳаётимизда тутган ўрнига берган юксак баҳоси ҳамда бундан келиб чиқадиган асосий вазифалар хусусида гапирилди. Фаолларимиз ўзларининг қимматли фикр-мулоҳазаларини билдиришди.

Шуниси диққатга сазоворки, маҳалла оқсоқолининг ўринбосари, техника фанлари номзоди Эркин Тўраев, "Иттифоқ" бўлимининг бошлиғи Шокир Орифжонов, "Ёшлик" бўлимининг бошлиғи Абдуғаффор Раҳимов, ёшлар билан ишлаш бўйича оқсоқол маслаҳатчи Турсунбой Ўтбосаров ва маҳалла котиби Шамсиддин Шобаратовлар сўзга чиқишиб, маҳалла олдида турган асосий вазифалар, шунингдек ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар хусусида батафсил тўхталдилар. Хўш, бу муаммолар нималардан иборат?

Маҳаллада истиқомат қилаётган айрим кишилар кўп қаватли уйларнинг олдига ҳеч қандай рухсатсиз бостирмалар солиб, қорамоллар, қўй, паррандалар боқишяпти. Ўзбошимчаликка йўл қўяётган бундай ўртоқлар аввало ҳокимликдан рухсат олишлари зарурлиги таъкидланди.

Айрим ўсмирлар бўш вақтларини қандай ўтказишни билмай юришибди. Шундай ёшларни меҳнат биржаси орқали иш билан таъминлаш масаласи кўрилди.

Булардан ташқари, маҳалла ҳудудидаги учта озиқ-овқат дўкони ва битта дорихона аҳолига намунали хизмат кўрсатиш учун оқсоқоллар назоратига олинди.

Кўриниб турибдики, Президентимизнинг кўрсатма ва йўл-йўриқлари маҳаллалар ҳаётида дастуриламал бўлаяпти.

Шавкат САЪДИЕВ.

Сафо ота кўп йиллардан бери "Оқтепа" маҳалласига раҳбарлик қилади. Мазкур маскан шаҳри азим Тошкентимизда намунали гўшалардан саналар экан, бунда албатта у кишининг меҳнати борлиги аён.

Сафо ота сингари инсонлар ҳақида сўз кетганда, элга фойдаси тегадиган одам, ўз ў нини топган одам, деган иборалар тилга олинади. Бу нарса уларнинг меҳнатига, эл, халқ манфаати йўлидаги саъй-ҳаракатига берилган баҳодир.

Ҳорманг, оқсоқол

ЎЗ ЎРНИНИ ТОПГАН ОДАМ

Маҳалла ўзининг бинойигина гузарига эга. Отахонлар чойхонаси, Чустий номидаги кутубхона, маҳалла идораси, озиқ-овқат ва мева-сабзавот дўкони, ошхона, сартарошхона ишлаб турибди. Бу атроф ҳамиша одамлар билан гавжум. Кўчаларнинг тозаозалиги, дарвозалар атрофи ва йўлакларнинг файзи-таровати каттаю кичикнинг хулқ-атворига ҳам таъсир қилади шекилли, одамлар бир-бирлари билан учрашганларида ҳурмат-эҳтиромда муомала қиладилар. Ҳазил-мутойибалар ҳам ғоят нозик лутфларда айтилади.

Маҳалланинг ҳудуди анча катта: бир тарафи Акмал Икромов ҳокимлиги идорасигача, иккинчи тарафи Уйғур кўчасигача бориб тақалади. Ана шу кўчанинг нариги тарафи бир пайтлар давлат томонидан қурилган бир нечта дўконлар, маиший тармоқлар билан гавжум. Аммо маҳаллага қарашли бериги тараф эса... Бундан бир-икки йил аввал Сафо ота шу ҳақда ўйлаб қолди.

"Бир пайтлар қандай гавжум макон эди бу жой. Маҳалланинг идораси ҳам шу ерда эди. Бир оққан дарё яна оқиши керак, бу жой яна обод бўлиши лозим".

Сафо ота дастлаб мавжуд биноларни таъмирлатиб, нон дўконини, дорихона, телевизор ва музхона тузатадиган устахонани ишга туширтирди. Бу ишлар ўз-ўзидан бўлмади, албатта. Қурилиш-таъмирлаш материалларига маблағ топиш, югуриб-елиш, кимлардандир рухсат олиш осонликча кўчмаслиги ҳаммага аён. Сафо отанинг саъй-ҳаракати билан шу кунларда фуқароларга зарур бўлган яна икки тармоқ қурилади. Уларнинг бирида янги новвойхона ишга тушди. Иккинчиси — аҳоли ва жамоа хўжаликлари топширадиган маҳсулотлар бўйича ишлайдиган дўконча ишга тушиш арафасида.

— Ҳаракатда баракат, деганлари рост экан, — дейди Сафо ота Муҳаммадвафоев суҳбат чоғида. — Буни Президентимиз Тошкент шаҳар Кенгаши сессиясида ҳам таъкидладилар. Ҳозирги иқтисодий қийин дамларда маҳаллалардан ўз ёрдамлари ва илиқ сўзларини аямаётирлар. Жамоамиз маҳаллани обод ва кўркам қилиш учун бор куч-ғайратини сарфлаётир. Яқинда атторлик дўкончасини ҳам ишга туширдик. Эндиликда машиналарнинг эҳтиёт қисмлари билан савдо қиладиган ва машина ўриндиқларини безайдиган ёпқич сотадиган иккита дўкон очилди. Режами, дилимдаги орзуми десам ҳам бўлади: келгусида уй мебелларини таъмирлайдиган устахона очмоқчимиз. Фуқаролар учун жуда зарур-да шундай устахона. Яна бир ният — рисоладагидай чойхона қуриб ишга тушириш. Бунинг учун маблағ ҳам, имкон ҳам бор. Ана шу айтилганлар юзага чиққанидан кейин, қарабсизки, кўчанинг нариги тарафи билан рақобат қиладиган бир манзара пайдо бўлади...

Сафо ота Муҳаммадвафоев оқсоқол бўлган маҳалла гузарларини кўздан кечириб, у кишининг орзу-ниятларини тинглаб, беихтиёр шундай замондошларимиз борлигидан ғурурланамиз. Яшириб нима қиламиз, ҳали шаҳримизда битта гузарни эплаб қуролмаган маҳаллаларимиз озми? Сафо ота бош бўлган маҳалла эса айни кунларда бир эмас, иккита гузарнинг соҳиби бўлиб турибди.

Оқилжон ҲУСАН.

Одам боласи қаерда ва ким бўлмасин туғилиб ўсган жойи, унинг ери, тошу тупроғи, далалари, яйловлари, одамлари ўзига оҳанрабодай чорлайверади. Оламга сиғмай қанот қоқиб учиб боргиси келади шу пайтда унинг. Ана шу ўз бағрига чорловчи, соғинчларга лиммо-лим юрт, қишлоқ, овул, остона — она-Ватандир.

Дастлаб остона ҳатлаб кўчага чиққанда қўни-қўшнини кўрасиз. Улар билан турмуш тарзингиз, кун кўришингиз, ҳаттоки ишдаги фаолиятингиз, ҳаракатларингиз деярли бир хил. Нари кетасиз. Навбатдаги дуч келган одам сиздек шундай юмуш билан банд. Тушуниб етасиз. Булар сизнинг маҳалладошларингиз. Касбкорлари турлича бўлса-да мақсадлари муштарак инсонлар жам бўлган унда. Улар бир-бирларига оға-ини, ота-бола, опа-сингил бўлиб кетишган.

ОБРЎЙИНГ ОРТАВЕРСИН, МУҚАДДАС МАСКАН

— Маҳалла — муқаддас маскан. Ҳар бир жамоанинг ўз қонун-қоидаси, сулолалари, шажараси бор. Балки унинг муқаддаслиги ҳам ана шулар билан. Келинг, шу ўринда икки оқсоқол фикрига қулоқ тутайлик.

•Музаффар Жаъфаров, Чилонзор туманидаги "Меҳржон" маҳалла оқсоқоли: Ҳар бир маҳалланинг бошқа маҳаллалардан фарқ қилувчи томонлари бўлади. Унинг муқаддаслиги эса ҳамма масаланинг шу ерда ҳал қилиниши, каттаю-кичикнинг бир-бирига ҳурмат-эътиборда бўлиши, яхши-ёмон кунида бир-бирларига ёрдам беришида деб ўйлайман.

•Мирфаёз Рустамов, Миробод туманидаги "Чинор" маҳалласи оқсоқоли: Биз илгари Эски шаҳарда турардик. Дадам маҳалла оқсоқоли эдилар. Ҳамма иш шу масканда кўриларди. Маҳалла оқсоқолларини одатда шу ернинг кекса кишилари ташкил қиларди. Уларни маҳалладаги ёшу-қари ҳурмат қилар, айтган гаплари, насиҳатларига қулоқ соларди. Маҳалла жуда катта куч эди. Президентимиз маҳаллаларга эътиборни кучайтиргандан кейин Қўйлиқ 1/3 даҳасида кўп қаватли уйларда мана шу "Чинор" маҳалласини бунёд этдик. Тўғриси, аввалига қийналдик. Биз астойдил ишга киришгандан кейин бошқа миллат кишилари ҳам маҳалланинг кучини, мавқеини ҳис қилиб, унга қўшилдилар. Шунинг учун маҳалла катта кучдир.

Оқсоқолларнинг гапларида жон бор. Маҳалла катта куч. У кўпгина муаммоларни ҳал қила олади. Маълумки, ҳар бир маҳалланинг ғурури бўлади. Агар таниқли режиссёр Мелис Абзаловнинг "Суюнчи" фильми ёдингизда бўлса, қишлоққа янги кўчиб келган мол дўхтирининг эшигига қулф осгани кексаларни ранжитади. Буни қишлоқ, маҳалла одамларига нисбатан ҳурматсизлик деб билишади. Кўпчилик учун кулгили бўлиб кўринган бу кўринишда чуқур мантиқий маъно мужассам.

Қўқонлик бир отахоннинг айтишига қараганда маҳалла унинг фуқаролари учун ҳамма нарса экан. Маҳалланинг шаънига ёмон гап олиб берган, унинг ғururини поймол қилган кишини маҳалладошларнинг ўзлари изза қиладилар.

— Маҳалламизда бир йигит бор эди, — дейди отахон, — урушқоқ, ҳаммага жабр келтириб юрарди. Оқсоқоллар йиғилишиб аввал отаси билан гаплашиб, ўғлининг тарбиясини яхшилашни маслаҳат қилиб, муддат берган. Шу вақт ичида ўғлини йўлга сололмаган ота уни маҳалладошларига топширган. Бутун каттаю-кичик олдида мулзам бўлган йигит ўз сўзини бериб тез орада тузалиб кетган.

Ёки яна бир ҳаётий мисол: Ҳамза тумани "Умид" маҳалласи оқсоқолининг ўринбосари Жаҳоной Расулбекова олдига икки ўспирин йигит кириб келди. Маълум бўлишича улар мактабда бир болани дўппослаган эканлар. Боланинг онаси маҳалладагиларга арз қилибди. Жаҳоной опа уларни чақириб воқеанинг тафсилотини билгач, болаларга яхши гап билан тушунтиради. Йигитлар қизаришиб, иккинчи бундай қилмасликка сўз бериб чиқиб кетишди.

— Бундай болаларни биз кўздан қочирмаймиз, — дейди Жаҳоной опа. — ҳаракатларимиз бежиз кетмаяпти. Маҳаллага бўлган ҳурмат кундан-кунга ошиб бораётир.

Назира СОДИҚОВА.

Юртбошимиз Ислом Каримов халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясида сўзлаган нутқида маҳаллаларнинг обрў-эътиборига алоҳида тўхталиб ўтди. Жамиятимизда маҳаллалар ўрнига билдирилган катта ишонч республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви ходимларини янги ишларга ундамоқда. Тез фурсатда жамғарма фаолиятини янада жонлантириш бўйича режалар ишлаб чиқилгани диққатга сазовордир.

ЖАМҒАРМА РЕЖАЛАРИ

Бошқарув ҳайъати Президентимизга очиқ хат йўллаган Акмал Икромов туманидаги "Пахтакор" маҳалласи фахрийлари ва фаоллари иштирокида муҳим вазифаларни муҳокама қилди. Маҳалла оқсоқоли Наримон Маҳсумов ва бошқа ўртоқлар ўз мулоҳазалари, таклифлари билан ўртоқлашдилар. — Қисқа вақт ичида "Маҳалла" деб номланган газетамизни ташкил этдик. Бундан кўзланган мақсад шаҳримиз маҳаллаларидаги ютуқ ва камчиликлар, муаммоларни ёритиб боришдир, — деди "Маҳалла" жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви раисининг ўринбосари Бахтиёр Дўстхўжаев. — Газетанинг биринчи сони муштарийлар қўлига етиб борди. Айни пайтда байрам сонини тайёрлаяпмиз. Биз мустақиллигимизнинг уч йиллиги нишонланадиган кунгача маҳаллий ўз-ўзини бошқариш тизимидаги ўзгаришлар ҳақида ҳикоя қилувчи "Маҳалла меҳри" рисоласини ҳам чоп этмоқчимиз.

Тошкент шаҳар Кенгашининг XV сессиясидан кейин белгиланган режалар кўлами кенг. Туман маҳаллалар кенгашлари ва маҳалла оқсоқоллари маҳалла ҳудуди, уй-жойлар, спорт майдончалари озода-саришта сақланишини назорат остига олдилар. Бунда ҳар бир маҳалланинг фаоллари ўзлари оталиққа олган кўча ва майдонлар озодалиги юзасидан назорат қилиб борадилар.

Бундан ташқари соғлом авлодни камол топтириш, ўсмирлар билан ишлашни намунали йўлга қўйиш туманлардаги балоғатга етмаган ёшлар билан ишлаш комиссиялари маҳалла оқсоқоллари зиммасига юклатилади. Жамғарма бундан буён ҳам маҳаллалардаги ёрдамга муҳтож оилалар, ёлғиз кексалар, кам таъминланган ва кўп болали оилаларга бундан буён ҳам моддий ёрдам кўрсатишни ўз олдига мақсад қилиб қўйди.

Маҳаллаларда тижорат ишларини қўллаб-қувватлаш, ишлаб чиқаришни йўлга қўйишни яхшилаш мақсадида бир қатор тадбирлар амалга ошириляпти. Масалан, биргина Акмал Икромов ва Чилонзор туманларидаги маҳаллаларни олайлик. "Дўмбиробод" маҳалласида гилам тўқиш корхонаси ишга тушган. "2-Чарх Камолон" маҳалласи клубида тикув цехи ишлаб турибди. Бу икки жамоада маҳалла аёллари хизмат қилишяпти.

"Бешқайрағоч" маҳалласи фаолларининг истаклари инобатга олиниб, маҳалла идорасига телефон ўрнатилди. "Бешқайрағоч"ликларга ўхшаш шаҳримиздаги телефони йўқ маҳалла идораларини телефонлаштириш мақсадида шаҳар телефон алоқалари ва радиолаштириш ишлаб чиқариш бирлашмаси билан ҳамкорликда иш олиб бориш шартлашилди.

Дилдора ОРИПОВА.

Тошкент шаҳрида шундай цехнинг иш бошлаши айни муддао бўлди. У биринчидан шу яқин-атрофдаги маҳаллаларда истиқомат қилувчи аёлларни иш билан таъминлаган бўлса, иккинчидан хонадонларимиз учун чўғдек гиламлар тайёрлаш ҳам шаҳримиз солномасига ёзиладиган бўлди. Ҳозир бу корхонада 60 дан ортиқ қўли чаққон қизлар ишлашмоқда. Хоразм "Чуқли" савдо-саноат корхонаси Тошкент филиали гиламчилик цехининг бошлиғи Барно Рихсиева ушбу суратда тасвирланган ишчилар хизматидан мамнун бўлмоқда.

Мустақиллик мевалари

ХОРИЖДА ҲАМ ТАНИЛЯПМИЗ

— Илгари маҳалламиз Ойбек номи билан аталарди, — деди ҳамсуҳбатимиз, маҳалла оқсоқоли Убайдулла Пўлатов. — Унинг ёнидан ўтган катта кўча эса Мирзо Ғолиб деб юритилган. Иттифоқо, бундан беш-олти йил бурун Тошкентга Ҳиндистон ва Покистондан бир гуруҳ ижодкорлар ташриф буюришади. Суҳбатлардан бирида улар мезбонлардан, сизларда Мирзо Ғолиб номидаги бирор жой борми, деб сўраб қолишади. Бизнинг адибларимиз шундай жой борлигини эшитмаган эканлар. Ноилож елка қисишибди. Меҳмонлар эса бундан ажабланишибди.

Маълум бўлишича, Мирзо Ғолиб исмли зот бундан икки асрча муқаддам юртимизда таваллуд топган бўлиб, тақдир тақозоси билан Ҳиндистонга ҳижрат қилган ва умрининг охиригача ўша ёқларда умргузаронлик қилган. У киши улкан адиб бўлиб, кўплаб асарлар ёзиб қолдирган экан. Покистон ва Ҳиндистон халқлари ҳамон унинг бой адабий меросини катта қизиқиш билан ўрганар, хотирасини ниҳоятда эъзозлашаркан. Кўпгина жойлар, кўчалар ва мактаблар Мирзо Ғолиб номига қўйилган экан.

Бир куни маҳалла оқсоқоли Убайдулла акани Ёзувчилар уюшмаси вакили йўқлаб келди. Суҳбат асносида у маҳаллани Мирзо Ғолиб номи билан атасак, дея таклиф қилиб қолди. Оқсоқолнинг ҳам кўнглидан шу гап кечаётган эди, фикрлари бир жойдан чиққанига хурсанд бўлди. Одамлар ҳам таклифга розилик билдиришди. Чунки, шаҳарда Ойбек домла номларида яна иккита маҳалла бор эди.

Ҳозирги кунда пойтахтимиз маҳаллаларида бўлаётган чет эллик меҳмонлар ушбу масканларда қилинаётган ишларга қойил қолишаяпти. Буни Мирзо Ғолиб маҳалласида қилинаётган ишлар мисолида ҳам кўриш мумкин.

Хусусан, маҳалла қошида озиқ-овқат, сабзавот дўконлари, новвойхона доимий ишлаб турибди. Турли маданий тадбирлар ўтказишга мўлжалланган клуб фойдаланишга топширилиши маҳалла ҳаётида айниқса муҳим воқеа бўлди. Уч юз ўринли, ҳашамдор қилиб жиҳозланган ошхона ишга туширилди: тўй-ҳашамлар шу ерда ўтказилмоқда. Ҳашар йўли билан 35 сотихлик жойда узум ва мевали дарахтлардан иборат мўъжазгина боғ яратилган. Қарияларнинг дам олишлари учун шийпон қурилди.

Маҳаллага хорижлик дўстларимизнинг ташрифи ва уларнинг бераётган фойдали маслаҳатлари, қолаверса беминнат ёрдамлари тадбиркорликни ривожлантиришда катта аҳамият касб этмоқда. "Ғолиб" тикув-бичув кичик корхонаси очилиши натижасида бир қанча аёллар иш билан таъминланди. 15 нафарга яқин хотин-қизлар эса бевосита ўз уйларида корхонанинг буюртмаларини бажаришаяпти. "Мирзо Ғолиб" тижорат дўкони, "Аҳад" кичик корхонасининг дўконлари, шунингдек гўшт дўконлари ишлаб турибди.

— Хорижликлар билан ҳамкорлик катта имкониятлар очиб беришини чуқур ҳис қилиб турибмиз, — деди Убайдулла ака Пўлатов суҳбат сўнггида.

Ғафур ШЕРМУҲАММАД,
Ўктам ҲАЙДАВОЛОВ.

ҚАЙДА БЎЛСАМ ХАЁЛИМ СЕНДА

Ассалом, мўътабар улуғ авлодим,
Чинордай серилдиз хешу аждодим.
Помирдай боши тик, қадди шамшодим,
Бобокалон, онам — Боғиободим,
Чўлпон Ота, катта Қаъни маҳаллам,
Ҳар қадами ҳикмат, маъни маҳаллам!

Не-не зукко, фозил, адиблар ўтган,
Не-не арбоб, аҳбоб ҳабиблар ўтган,
Не-не пиру меъмор, табиблар ўтган,
Не-не уста боғбон, косиблар ўтган,
Тошкентда ардоқли, буюк маҳаллам,
Дорилфунун, мактаб, суюк маҳаллам!

Бир-бирига аҳил, иноқ, меҳрибон,
Бир-бирига қуда-анда, қадрдон.
Бир-бирига суянчиғу соябон,
Ҳар биттаси бир қўшиғу бир достон,
Танти, зариф, қалби дарё маҳаллам,
Бағри осмон, катта дунё маҳаллам!

Бўлса тўй, маърака бир тан, бир жонсиз,
Бир қатор тизилган дурсиз, маржонсиз,
Бирингиз қошу кўз, мадор, дармонсиз,
Айрилсам мен сиздан қолурман жонсиз,
Серҳикмат, серзаҳмат, улуғ маҳаллам,
Нияти покиза, қутлуғ маҳаллам!

Ўргилай элимдан, Ўзбекистондан,
Мустақил диёрим баҳористондан
Бахтлиман тақдирим, даврим-давронлан,
Арзийди унинг чун кечсам ҳам жондан!
Искандар қадами қайда бўлса ҳам,
Юраги, ҳаёли сенда маҳаллам!

Искандар РАҲМОН.

"Киноосиё" фирмаси республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлимига ҳомийлик қилмоқда. Айни пайтда жамғарманинг "Маҳалла" газетасининг чиқарилишига моддий кўмак беряпти.

СУРАТДА: республика "Маҳалла" хайрия жамғармаси Тошкент шаҳар бўлими бошқаруви раёсатининг аъзоси Кабир Комилов фирма директори Вадим Аглямовга миннатдорчилик рамзи сифатида дўппи ва тўн кийдирмоқда.

Козим Ўлмасов олган суратлар.

Ёдимизда қолган лавҳалар

"ҚАРО КЎЗИМНИ АЙТИНГ..."

Каллахоналик табиб Аброр Маҳсум бетоб бўлиб қолганда ҳар қандай дори-дармон унинг дардига дармон бўлолмасди. Фақат Турғунбой исмли оддий кишигина жонига оро кирарди. Сават тўқишми, маҳсидўзликми, деҳқончиликми, аравакашликми, чўпонликми, барча юмушлар унинг қўлидан келаверар эди. Ҳалол яшашга ўрганганди. Шунинг учун бўлса керак, муҳтожлик сезмаган, ҳеч кимдан бирор нарса сўрамаган экан. Лекин дам олиш кунлари ёру биродарлари билан "Каллахона" маҳалласида улфатчиликни тарк этмаган. Шу маҳаллалик кекса табиб Аброр Маҳсум уни ёқтириб қолганди.

Турғунбой маҳсидўзлик ва бошқа касблар билан бир қаторда санъатни севарди. Йиғин, тўй-ҳашамларда аралашиб юрар, ёқимли, қўнғироқдек овозга эга бўлсаям, ашула айтиб пул топишни касб ҳисобламасди. Шунчаки одамларга холис хизмат, ҳожат чиқариш савобли деб биларди. У юзга яқин халқ қўшиқларини ёд олган бўлиб, зериккан одамлар Турғунбойнинг қўлига ликопча, дутор, доира тутқазиб, ашула айтиб беришини илтимос қилишар, бир қўшиқни тугатиши билан "жуфт бўлсин", деган овозлар эшитиларди. "Яхшироқ", "Изларман", "Бир келсун", "Қаро кўзим" каби ашулалар ва лапарларни тинглаган одам унга маҳлиё бўлиб қоларди. Шу боис кўпчилик "Турғун ҳофиз" деб мурожаат қиларди. Табиб Аброр Маҳсум уни Тўйчи Ҳофиз, Маъмуржон Узоқов, Жўрахон Султонов, Сайфи ва Нажим ҳофизларга тенглаштирарди.

Улфатчилик давом этаётган дамлардан бирида табиб: "Овозингнинг сеҳри борми дейман, ука. Ҳар бир ашуланг руҳимни тетиклаштираверади-я. Билиб қўй, агар қазойим етиб, дунёдан кўз юмсам мозорим тепасида "Қаро кўзим"ни айтгин", — дебди.

Орадан кўп ўтмай, айни ёз фаслида Аброр Маҳсум бандаликни бажо келтирибди. Одамлар уни дафн этиб бўлишгач улфатбоши: "Васият қилгандилар", деб тушунтириш берган экан, одамлар бу гапни эшитиб жойларида таққа тўхташибди. Кўпни кўрган оқсоқоллардан бири: "Ундай бўлса, васият қарздан ёмон, бажармоқ керак", деб кўпчилик номидан ижозат берибди. Созсиз "Қаро кўзим" қабристон бўйлаб таралибди. Бу бошқа ашулалардан фарқ қилиб, худди шу жойга мослангандай янграр, эшитган дилларни титратар, йиғламаган кўзлардан эса ёш чиқарарди.

Маҳмуд РАМАЗОН ўғли.

"Ватанни севмак иймондандур!" танловига

УЧ ЮЛДУЗКИ, ЁРҚИН, БЕТАКРОР

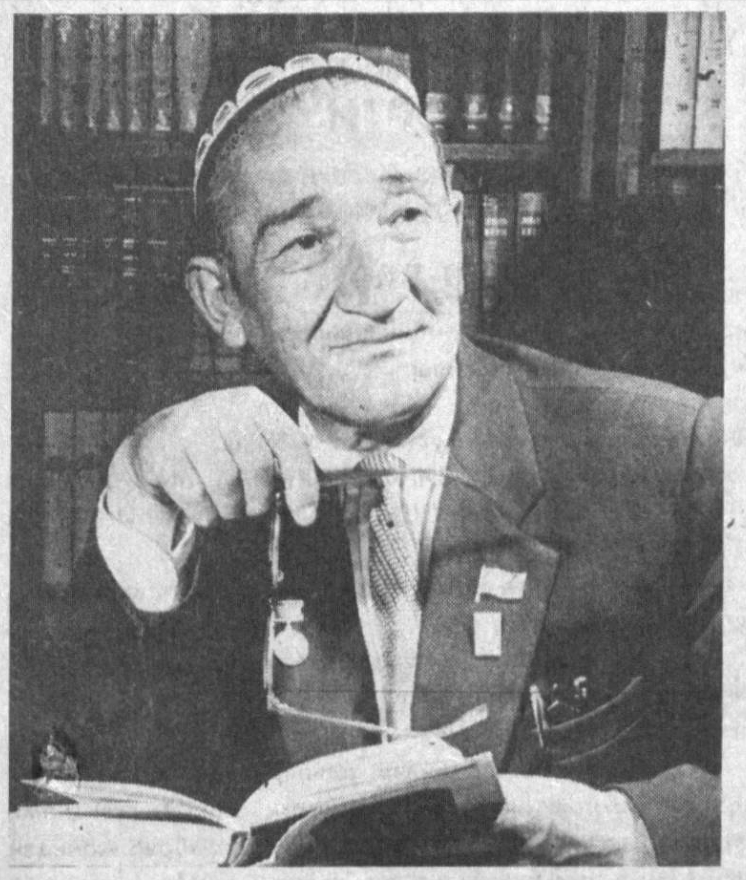

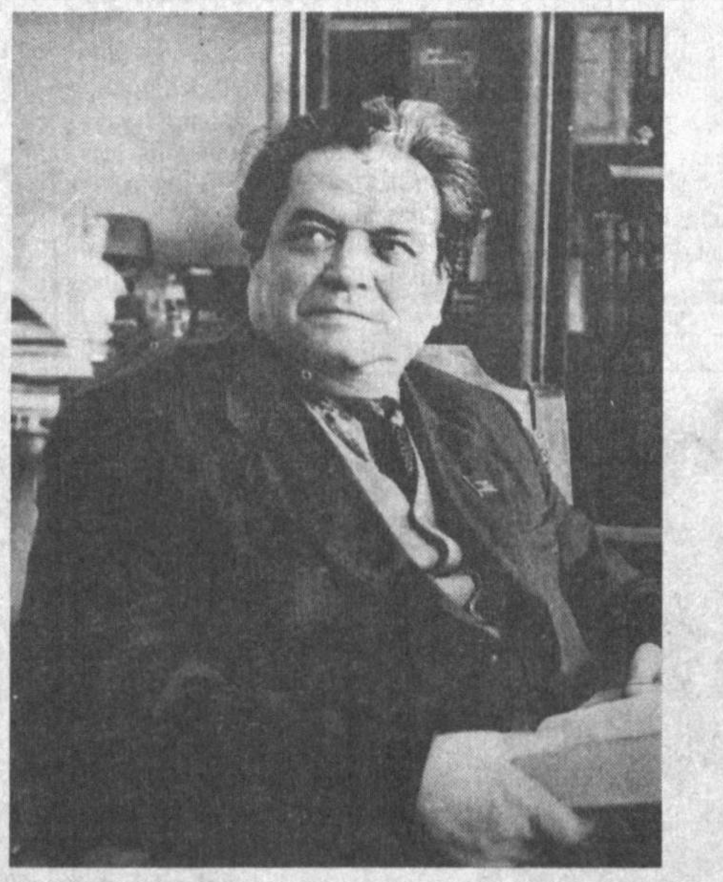

Мен Тошкент деганимда дастлаб қуёшли, бағри дўстларга очиқ қутлуғ шаҳар кўз олдимга келади. Бу қучоқ шунчалар тафтли, шунчалар дилбарки, бир келган одам яна бир бор кўрсам эди деб умри орзуда ўтади.

Мен Тошкент деганимда сувлари зилол, сўлим гўшалар кўз олдимга келади. Бу гўшалар шунчалар оромбахшки, жисму жонингизга лаззат бахш этади. Нақл қилишларича "Тошкент сувини сувлаган чумчуқ дунёнинг қайси бурчидан бўлса ҳам қайтиб келади".

Мен Тошкент деганимда унинг дўстликсевар, тинчликсевар руҳи ҳали ҳам жаҳон кезиб юрган элчи шаҳар кўз олдимга келади. Бу элчиликнинг меваси айниқса ҳозир, мустақилликка эришганимизда яққол сезилмоқда.

Мен Тошкент деганимда унинг асл фарзандлари кўз олдимга келади. Уларнинг оташин нафаслари,она шаҳрим деб ёнишларини ҳис қилгандек бўламан, улар назаримда озод юртимиз пойтахтида кўкрак кериб юришгандек туюлади.

Ғафур Ғуломни илк бор кўрганимда худди мўъжизага дуч келгандек лол қолган эдим. Ўшанда бир гуруҳ ҳаваскорлар раҳматли Ҳайриддин Салоҳ бош бўлган тўгаракка қатнардик. "Қизил Ўзбекистон" (ҳозир "Ўзбекистон овози") газетаси жойлашган йўлакда Ғафур Ғуломга дуч келиб қолгандим. Салом бердим. У киши алик олиб эркалаганнамо илжайдилар:

– Ҳа, сен ҳам шоирчилик қиласанми? Дуруст, дуруст. – То бир эшикни очиб кириб кетгунларича маҳлиё бўлиб қараб турганман.

Шундан кейин Ғафур Ғуломни кўп марта кашф этдим, "Шоший – Қоратоший"ман деб фахр билан сўзлаганлари қулоғим остида ҳануз жаранглаб туради.

– Тошкент шундай шаҳарки, уни фақат севиш керак! – Ғафур аканинг сиймоси шеърларидан сузиб чиқиб, доимо шуни уқтиради, – остонани севиш – юртни севишдир, йигит!

Ғафур аканинг тириклик чоғида минг бора орзу қилиб, бир бора бора олмаганим Арпапоядаги хонадонга – ҳозир қутлуғ уй-музейга қандай туғёнлар билан қадам босганим ўзимга аён. Бу ерда ҳамма нарсада – азим туп тутда ҳам, гилосларда ҳам, ҳатто Муҳаррама аянинг кўзларида ҳам Ғафур акани кўрдим. У киши ўзига хос оҳангда сўзлагандек:

– Тошкентни севиш керак, севиш керак, йигит!

Бир шаҳарки қошлари қундуз:
Ишқи қалбда кечаю кундуз
Кўз олдимга келар уч юлдуз,
Мен Тошкент деганимда.

Уч юлдузки, ёрқин, бетакрор.
Улар ила Тошкент фусункор.
Юрагимга қуюлар ашъор
Мен Тошкент деганимда.

Мавлоно Ойбек ҳақида нималар дейишу нималар ёзиш мумкин, ўзингиз айтинг!

Ахир бу комил инсон ҳар қандай битикдан, мақтовдан ўн чандон юқори турмайдими? Ёлғиз "Навоий" романининг ўзи асрлар оша авлодларнинг "Ойбек устоз" деган нидосига "лаббай" деб жавоб бермайдими? Айтишларича, маҳаллада тунда ҳамма чироқлар ўчар экану лекин Ойбек домланинг чироғи ўчмас экан. Ҳозир ҳам ўша чироқ ёниб турибди. Худди Ойбекнинг юрагига ўхшайди. Ойбек уй-музейига кирганимда ҳовлидаги адибнинг ҳайкалида ҳам кўрдим шу чироқни. У худди тош ҳайкалнинг ичидан, адибнинг кўксидан порлаб чиқдию, ҳайкалга жон ато этди.

– Тошкентни ҳатто ҳазрат Навоий ҳам тавоф қилганлар. Сен-чи, сен нима қилдинг ишқинг исботига?

Чиндан ҳам нима қилдим, нима қилдик деб ўйлайман. Агар тенгдошларимдан ўн чоғлисининг ижодию ҳаётини бирга қўшиб юборганда ҳам бир "Навоий" романичалик салмоққа эга бўлармикан?

Она шаҳрини, юртини севган инсонгина Ойбекдек яшай олади. Унинг бутун ижоди – юрт озодлиги, мустақиллик ҳақидаги ёниқ қўшиқ дегим келади. Ойбек мустақиллигимиз билан яна оламга қайта келди.

Юрагимни ўртаса фироқ,
Учта юлдуз бўлар уч чироқ.
Учта юлдуз, уч буюк ўртоқ
Мен Тошкент деганимда.

Уччовининг умри беғубор,
Жилоланиб ёниб бетакрор
Учта юлдуз жилмаяр такрор
Мен Тошкент деганимда.

Ғайратий домла, таъбир жоиз бўлса жуда ҳам камтар, меҳнаткаш, исми-жисмига мос шоир эдилар. Ҳатто етмишга кирганларида ҳам бир нафас тиним билмадилар. "Аср садоси", "Табассум ва тараннум" сингари шеърий тўпламлари уларнинг оққуш қўшиғи бўлди.

Бир куни меҳнаткашликларидан қаттиқ таъсирланганимни айтганимда, раҳматли кулиб:

– Тошкентликлар бундан бошқача яш лмайдилар, – дегандилар.

Дарҳақиқат Ғафур Ғуломга ҳам, Ойбекка ҳам, Ғайратийга ҳам меҳнатсеварлик мудом ошно бўлди.

– Меҳнатимиз – Тошкентга дил изҳоримиз, – деганди Ғайратий домла.

Тошкент! Оламда сенинг армонинг бормикин? Қайси шаҳарнинг ўктам Ғафур Ғуломи, дарёдил Ойбеги, камсуқум Ғайратийси бор! Уларнинг битган сатрларини эшитиб қайси юракка ҳаяжон тушмайди!

Ғафур Ғулом ҳозир ҳам мустақиллик тўйимизда даврабошидек. Унинг юрак ҳарорати билан йўғрилган:

Бебаҳо Тошкентимиз, наҳоринг кундуздек шаң.
Меҳнаткаш мунис ўртоқ, қадрдон дўст эмакдош.
Қиши ёз, кузи баҳор, туни кунидан равшан.
Лондон, Париж, Румога алишмайман кўҳна Шош

деган ўтли сатрларига Ойбек домланинг:

Ватанни сев, тупроғини ўп,
Ҳар қаричи муқаддас бизга.
Чўлидаги ҳатто қуруқ чўп,
Жондан яқин юрагимизга.

қуйма мисралари ҳамоҳанг жаранглайди. Ғайратийнинг ўзи каби мунис:

Тошкент тонготарин файзи, кўркини,
Заррин қалам билан чизмакка қуёш.
Чотқол чўққиларин поя қилароқ
Кумуш шафақлардан кўтаради бош.

сатрлари майингина эпкин беради.

Мен Тошкент деганимда ҳамиша уч юлдузни эслайман. Уларнинг умрлари, ҳаётларини она шаҳримизга дил изҳори дегим келади.

Дилдан кечар мухтасар сўзим,
Порлар сўнмай учта юлдузим.
Ёруғ бўлар кечаю кундузим
Мен Тошкент деганимда.
Мен Тошкент деганимда.

Темур УБАЙДУЛЛО.

• Танлов ҳомийси —"Ўзбеккосмос"

Янги мавсум режалари

ИШ ЖАРАЁНИ ЎЗГАРАДИ

Алишер Навоий номли Катта академик театри 20 августда ўзининг навбатдаги — 56-мавсумини бошлайди. Театр жамоаси томошабинларга янги асарларини тақдим этади. Янги мавсум юртимиз мустақиллигининг 3 йиллигига бағишланади. Жамоа мавсумни "Ромео ва Жульетта" асари билан бошлайди. Театр жамоаси ўз олдига қўйган асосий мақсади халқимиз диққат-эътиборини улуғ шоиримиз Алишер Навоий номи билан боғлиқ катта театрга тортишдан иборатдир. Шу билан бирга миллий мафкурани ривожлантиришда, аввалламбор халқимизнинг маънавий бойлигини янада ўстиришдан иборатдир. Шу сабабли ҳам ижодий жамоа Тўхтасин Жалиловнинг "Тоҳир ва Зуҳра" номли операсининг янгича вариантини яратиш устида ишлаяпти. Яқин вақт ичида бастакор Сулаймон Юдаковнинг "Насриддиннинг ёшлиги" балети ҳам саҳналаштирилиш арафасида. Оврўпо классик операларидан бастакор Жорж Гешвиннинг "Порги ва бесс" ҳамда Доницеттининг "Лючия ва ламмербур" опералари қўйилади.

— Биз ҳеч қачон халқ ардоқлаган санъаткорларимизни унутмаслигимиз керак, — дейди театр директорининг муовини Аҳмаджон Раҳимов. — Шунинг учун ҳам Ўзбекистон халқ артистлари Карим Зокиров, Саттор Ярашев, Эргаш Йўлдошевларнинг хотира кечаларини ўтказмоқчимиз.

Театр бу мавсумда янги услубда иш олиб боради, яъни янги мавсум кузги, қишки ва баҳорги мавсумларга бўлинади. Кузги мавсум 20 августдан 20 ноябргача: қишкиси 20 декабрдан 20 февралгача, баҳорги мавсум эса 20 мартдан 30 июлгача давом этади. Ана шу мавсумлар орасидаги бир ойда жамоа ижодий изланиб, янги спектаклларни саҳналаштиради, томошабинлар билан ижодий мулоқотда бўлади, жойларда концертлар уюштиради.

Қўйиладиган спектакллар ҳар куни эмас, балки ҳафтанинг сешанба, пайшанба, шанба ва якшанба кунлари намойиш этилади. Чоршанба, жума кунлари эса болалар ва ўсмирлар учун чиптали концертлар қўйилади. Театр ўз эътиборини ёш авлод маданий савиясини оширишга, хусусан ўзбек мусиқий операсининг туғилиши, унинг йўналиши ҳақида тушунчалар беришга қаратган.

Театрда шунингдек, кичик камер оркестр тузиляпти. У ҳам асосан чоршанба, жума кунлари фаолият кўрсатади. Бундан ташқари жамоа раҳбариятининг ўзбек миллий мусиқа дастасини тузиш нияти ҳам бор. Яқинлашиб келаётган Мустақиллик байрамининг 3 йиллиги муносабати билан эса 28 август куни театр ижодий жамоаси катта байрам дастурини намойиш этади.

Назокат УСМОНОВА.

Қарор ва ижро

"ЛОТИНЧА ЎЗБЕК АЛИФБОСИ" ДАСТУРИ

"Лотин ёзувига асосланган ўзбек алифбосини жорий этиш тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунини амалга ошириш юзасидан Халқ таълими вазирлигининг тадбирлари ишлаб чиқилган. Республика ўқув-услубиёт маркази ана шу дастур асосида муайян ишларни бажармоқда.

Таълимнинг барча бўғинларини зарур ўқув қўлланмалари билан таъминлаш жараёнини мувофиқлаштириб туриш мақсадида марказнинг она тили бўйича илмий-методик кенгаши қошида ишчи гуруҳ ташкил этилди. Унга профессор Н. Маҳмудов раҳбарлик қиляпти.

Ҳозирги кунда гуруҳ томонидан нашрга тавсия этилган "Лотинча ўзбек алифбоси" дастури ва қўлланмаси (100000 нусхада, муаллифлар И. Қўчқортоев, М. Тожибоев) ҳамда "Лотин ёзувидаги ўзбек алифбоси", "Лотин ҳарфлари асосидаги ўзбек алифбоси" (муаллиф С. Ризаев) жадваллари босмадан чиқди.

Мазкур қўлланма ва жадваллар бошланғич синф ўқувчилари, турли курслар ва лотин ёзувини мустақил ўрганувчилар учун мўлжалланган.

"Янги алифбо ва имлони ўргатиш" дастури, "Ҳамроҳим", "Кичкинтойлар алифбоси", Янги ўзбек алифбоси, Расмли алифбо (муаллифлар Й. Абдуллаев, С. Ризаев) қўлланмалари чоп этиш учун нашриётга топширилганди. Улар тез орада ўз мухлисларига етказилади. Шунингдек, ўқув-методика марказининг ўзбек тили ва адабиёти бўлими таркибида лотин ёзувига боғлиқ масалалар билан шуғулланувчи шўъба ҳам фаолият кўрсатяпти. Улар таълимнинг барча бўғинлари учун лотин ёзувида ҳозирланаётган ўқув-методик адабиётлар таҳрири билан шуғулланмоқдалар. Шу кунга қадар бошланғич мактабнинг 1-синфи учун тайёрланган бир қатор дастур, дарслик ва қўлланмалар таҳрирдан чиқарилди. Айни пайтда таянч мактабининг 5-синфи учун ёзилган янги уйғунлашган "Тиббиёт" дарслиги таҳрир қилинмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг лотин ҳарфи асосидаги ўзбек алифбосига ўтиш тўғрисидаги қарорини амалга киритиш халқ таълими ходимларидан катта масъулият ва тезкорликни талаб қилади. Жамоамиз аъзолари ўз зиммаларидаги масъулиятни чуқур ҳис этган ҳолда бутун диққат-эътиборларини ҳукуматимизнинг мазкур қарорини бажаришга қаратмоқдалар.

М. АБДУРАИМОВА,
республика ўқув-услубиёт марказининг бош услубчиси, педагогика фанлари номзоди.

"ҚИТИҒИ ЎЛМАГАН ҚИЗ"

Ҳажвиялар тўпламига ихчам тақриз

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Неъмат Аминовнинг "Шарқ" нашриёт-матбаа концерни бош таҳририяти томонидан яқинда чоп этилган янги китобининг номи шундай. Ушбу китоб ҳикоялар, ҳажвлар ва табассум учқунларидан ташкил топган. Унинг мундарижаси ҳам кенг ва ранг-баранг бўлиб, "Манглайдаги ғурралар", "Қайта қуриш ҳикоялари" туркумидан, "Устод табассуми" ва "Табассум учқунлари" бўлимларидан иборат.

Одатда кулиш осон, кулдириш қийин, дейишади. Дарҳақиқат шундай. Табиатан ҳажвга мойил бўлган ёзувчи Неъмат Аминов ҳаётдаги кулгили воқеа-ҳодисалар, айрим кишилар онгидаги, ҳатти-ҳаракатидаги эскилик сарқитлари, ғаройиб ҳолатларни содда, самимий юмор, ўринли ибораларда талқин этиб келаётганига 30 йилдан ошиб қолди. Адиб янги тўпламида ҳам "43-почча", "Тилла табассумлар" ва "Қаҳ-қаҳа" китобларида бўлганидек, ана шу эзгу ижодий йўлига содиқ қолган.

Мана, китобнинг "Табассум учқунлари" бўлимига киритилган қуйидаги қийқим ҳажвий лавҳага эътибор беринг-а: "Бир куни масхара расмлар устаси Наримон Иброҳимов билан сафарга чиқдик. У содда, самимий киши. Москвада туғилган, қишлоқда деярли бўлмаган. Муҳарриримиз: "Иброҳим ака, анави буғдой дарахтларига қаранг", десалар ҳам ишонади. Айланиб-айланиб пода боқилаётган яйловга келиб қолдик. Бир буқа сигирларни қийратиб қувиб юрарди. Наримон ака: – "Қаранг, қаранг, – деди қийқириб, – хотинбоз экан!

Шунда мен:

– Хотинбоз эмас, сигирбоз, – дедим".

Ана шу қисқа, лўнда лавҳани ўзидан ҳам ёзувчининг нечоғлик синчковлиги, кузатувчанлигини билиб олиш мумкин. Биргина бу эмас, "Қайта қуриш" ҳикоялари туркумидан жой олган "Покланиш" билан танишсангиз муайян сабаблар оқибатида совуннинг камайиб кетгани, ниҳоят бир жамоа – идорага берилган совунни ходимлар ўртасида тақсимлаш асосини тасвирлаш орқали Неъмат Аминов айрим кишилар онгидаги сақланиб келаётган худбинлик, шахсиятпарастлик сингари иллатларни усталик билан фош этганлигига гувоҳ бўласиз. "Давлат тилида" деб номланган лавҳада эса муаллиф машҳур соҳибкор Қўйбоқар Жўраевнинг боғбонлар кенгашидаги сўзи орқали китобхон эътибори давлат тили ҳақидаги Қонунни амалга оширишдек умумхалқ ишига совуққонлик муносабатида бўлиб, сусткашликка йўл қўяётган баъзи жамоа ва ходимларга қаратилган.

"Манглайдаги ғурралар" бўлимидаги Салимжон номли талаба ва унинг Зокиржон исмли тоғаси ҳақида ҳикоя қилувчи "Қитиғи ўлмаган қиз" ҳажвиясини мутолаа қиласизми, "Устод (Садриддин Айний назарда тутилган) табассуми" туркуми остидаги "Совға", "Бир қоп ғалла" каби қатор хотира лавҳаларини ўқиб чиқасизми, хуллас, ёзувчининг навбатдаги бу ижодий туҳфаси сиз азиз китобхонларга манзур бўлади, деган умиддамиз.

Музаффар ТУРОБОВ.

Мусаввир мўйқалами сеҳри

ЁЗ ЁМҒИРИ

Табиатнинг ўзига яраша ажойиб сиру синоатлари, жумбоқлари бор. Уларнинг моҳиятини баъзан тушуниб, баъзан эса идроклай олмай ҳайратдан "ёқа ушлаб" қолган инсонлар: "Тавба! Барча нарсалар яратганнинг ўзигагина аён. Табиатда эртага қандай ҳодиса бўлишини ҳамма ҳам билавермайди", дейишлари бежиз эмас. Иссиқ ёз кунларининг ўртасида беҳосдан шамол туриб, бир зумда ҳамма ёқни чангу тўзонга чулғаб, сўнг бирданига шаррос ёмғир қуйиб юбориши ҳам ана шундай воқеалардан бири десак янглишмаймиз. Аммо она табиатнинг ёз ўртасидаги бундай "ҳазили"нинг ўзига яраша тароватини, одамларга тақдим этгувчи қувончу шодликлари, эзгуликлари борки, уларни асло инкор этиб бўлмайди. Масалан, мен "гумбур-гумбур"момоғулдироғу, чақмоқлари билан уч-тўрт, баъзан ўн-ўн беш дақиқада бутун борлиққа сув сепиб, "чангини бостириб", ёзнинг саратонидан "ҳафа бўлиб", ғуборга чулғаниб, сувсизликдан чанқаб "ютоқиб" турган жамики дов-дарахтларни яшнатиб юборгувчи табиат саховатидан нолиган кишини кўрмаганман. Аксинча, болаларнинг "қий-чув"лашиб шодон кулиб, иргишлаб ўйинга тушганларини, кексаларнинг "...бу ҳам худонинг меҳрли куни-да!" деб алқаганларининг гувоҳи бўлганман.

Юқоридаги фикр-ўйлар, болалик хотираларим шууримда жонланишига сабабчи бўлган бадиий рангтасвир асарининг муаллифи рассом, Ҳамза номли республика давлат мукофоти соҳиби Акмал Икромжонов эканлигини айтиб, "Ёз ёмғири" хусусида бироз тўхталиб ўтмоқчиман. Зеро ҳар қандай тасвирий санъат асари ҳам кишида бунчалик кенг, чуқур, батафсил таассуротлар қолдиравермайди. Мазмун ва шакл, ранглар уйғунлашган композицияда пухта тасвирий воситалар ёрдамида ўзига хос "дастхатли" услубда шундай ифодалаганки, у томошабин-санъат ихлосманди қалбига етиб боради, бадиий завқ, чексиз ҳайрат ҳиссини уйғотади. Мазкур асарда ёрқин акс этган оддий, аммо сермазмун воқеани кўз олдингизга келтирсангиз сиз ҳам бунга амин бўласиз...

...Анҳор қирғоғининг нариги томони қиялик, ўркач-ўркач дўнгликлардан, бу томони эса паст, кенг қумлоқ сайхонликдан иборат. Ана шу ерга чўмилишга келган бир тўп ўсмир болалар копток ўйнаётганликлари тасвирланган. Осмонга иргитилган тўпни боши билан уришга чоғланган ўсмирлардан бири ҳам, худди у билан юқорига сакраш бўйича мусобақа ўйнашга интилган бошқа икки бола ҳам муаллақ тасвирланган. Уларнинг ҳар бирининг гавдаси, қўлларининг ҳолати, юз-кўзларидаги маъноли ифодалари турлича, ўзига хос, табиий, ишонарли тарзда акс эттирилган. Тасвирнинг ҳар бир бўлаги ягона, яхлит композиция асосида узвийликда кўрсатилган. Уччала бола динамик ҳаракатда эканлиги яққол сезилади. Энг юқорида оппоқ "кўз ёшлари" қуйилаётган кул ранг парқу булутларга бурканган, айрим "ола қуруқ" ерларида қуёш мўралаб тушаётган осмон фонидаги копток ҳолати гўё худди шу тобда ўзи кўринмай турган офтоб ўрнида қабул қилинади. У сахий қуёш янглиғ, уч соғлом дўстни, муштарак руҳият ва кескин ҳаракатларини ўзаро уйғунлаштириб турувчи рамзий белги вазифасини ўтаётган композиция маркази ҳамдир. Чунки ўсмирларнинг бири-биридан қолишмайдиган шу тўпга сари интилаётганлиги фикримизни тасдиқлайди. Қисқача қилиб айтганда асардаги ҳар бир образнинг воқеабанд композицияда тутган ўз ўрни, мавқеи бор. Бу сифатлар тасодифий бўлмай, балки истеъдодли, ўз ижод маҳсулига талабчан мусаввир изланишлари ва маҳоратининг натижасидир.

Табиатнинг оний лаҳзалари манзараси ҳам жуда табиий ва жозибали чиққан. Бир зумлик ёмғирни олиб келган булутлар, улардан қуйилган сув томчиларида жилоланган камалакнинг рангин бўёқларда товланиши, узоқда, нариги қирғоқда адл қоматини кўз-кўз қилиб турган тераклар, кўкимтир товланаётган уфқ умумий кўринишини тўлдириб, асарнинг мағзини очиб беришга хизмат қилган. Айниқса, мато сатҳининг чап, пастки қисмида тасвирланган, машина камерасини тезлик билан ғилдиратиб кетаётган офтобда қорайган иккита боланинг қиёфаси ҳам жуда ўринли топилганки, уларга қараб туриб "ёшлик шундай бир даврки, у худди ёз ёмғири сингари тез, беқарор, учқурлик билан ўтиб кетар экан" деган фикр келади. Ана шундай ўз жойини топган ҳар бир унсур гўзал ранглар мажмуи орқали акс эттирилган, кўз олдингизда гавдаланаётган воқеанинг моҳиятини янада оширишга хизмат қилган.

Мусаввир Акмал Икромжонов табиат ва инсон мавзуларига оид жиддий асарлар туркумини бундан 16 йил муқаддам ярата бошлаган эди. "Ёз ёмғири" эса ана шу изланишларнинг дастлабки натижаларидан бири бўлганлиги билан ҳам қадрлидир.

Баҳром ТОЖИЕВ,
рассом-санъатшунос.

ПУХТА ТАДБИРЛАР

Республика маънавият ва маданият тарғибот маркази халқимизнинг асрлар давомида шаклланиб келган миллий ва умуминсоний қадриятларини урф-одат, анъаналарини кўтаришда ўзининг беқиёс ҳиссасини қўшиб келмоқда. Марказ маънавият ва маданиятимиз буюк сиймолари меросидаги одоб-ахлоқ муаммолари билан боғлиқ ривоят, ҳикоят, афсоналарни тадқиқ этиб, сўнгра тарғибот ишларини олиб боради. Бу ерда ҳозирги кунгача 14 та илмий-оммабоп рисола нашр этилди, халқимиз орасида учрашувлар, давра суҳбатлари, илмий-назарий анжуманлар ўтказилди.

Шу кунларда республикамиз Мустақиллигининг 3 йиллигига бағишлаб бу ерда қатор хайрли тадбирлар ўтказиш мўлжалланмоқда.

— Истиқлол айёми арафасида буюк аллома ва моҳир таржимон Сирожиддин Маҳдум Сидқий Ҳондайлиқий меросига атаб илмий анжуман ҳамда у киши туғилган жой — Бўстонлиқда халқ сайли ўтказишни кўзлаб турибмиз, — дейди Республика маънавият ва маданият маркази раҳбарининг муовини Неъмат Жабборов. — Бундан ташқари байрам арафасида "Саклар тақвими"ни тиклаш мақсадида Жиззахнинг Ғаллаорол туманида тадбирлар ўтказилади. "Бурҳониддин Ал-Марғинонийнинг ҳуқуқшунослик фанига қўшган ҳиссаси" номли катта туркум тадбирини ўтказишга тайёргарлик кетяпти. Сўфи Оллоёр меросини чуқур ўрганиб, уни халққа етказишга бел боғлаганмиз.

Самарқанд яқинидаги Даҳбед деган жойда Маҳдуми Аъзам Даҳбедийнинг табаррук мақбарасини таъмирлаш, Қашқадарёнинг Яккабоғ туманида соҳибқирон Амир Темурнинг уй-музейи ва боғини ташкил этиш ҳам режалаштириб қўйилган.

Нигора УЗОҚОВА.

Билиб қўйган яхши

ИНСОН УМРИ ТИЗИМИ

Инсонлар ҳаётида бошдан охир олдиндан тузилган режа ва тизим йўқдек кўринсада, бироқ олимлар "Инсонларнинг ҳаммаси ҳаёт андозаси билан ҳаракатда бўладилар, ҳар бир одамнинг умрида бир қанча энг яхши давр бўлади", деб таъкидлайдилар.

Одам қайси ёшда энг зийрак бўлади? 18 ёшдан 25 ёшгача бўлган оралиқ зийраклик даври бўлиб, катта бўлиб борган сари яна ҳам оқил, тажрибали бўлиб боради.

Одам қайси ёшга борганда энг соғлом бўлади? Тадқиқот орқали шу нарса аниқланганки, эркаклар 15 ёшдан 25 ёшгача, хотин-қизлар 15 ёшдан 20 ёшгача энг соғлом бўладилар. 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган оралиқда йигитларнинг мускуллари тез ривожланади, касалликларга чидамли, яхши иштаҳали бўладилар.

Одамларда 30 ёшдан 35 ёшгача бўлган оралиқда руҳий касалликлар ривожланиши мумкин. Америка руҳий касалликлар тадқиқот академиясининг докладида руҳий касалликлар айнан шу ёшларда кучайиши таъкидланган.

Одамнинг қайси ёшдаги даври шодон давр ҳисобланади? Инсонларда 15 ёшдан 25 ёшгача бўлган оралиқда энг шодон туйғулар, 40 ёшдан 49 ёшгача даврда эса энг яхши касб туйғуси бўлади.

Одамнинг ўттиз ёшидан ўттиз тўққиз ёшгача бўлган даври одатда ижодий иқтидори энг кучли давр ҳисобланади. Нобель мукофотига сазовор бўлганларнинг кўп қисми ўттиздан ўтгандан кейин ўзларининг каромат туҳфаларини яратганлар.

Шуни таъкидлаш лозимки, инсонлар ҳаётида текис йўл йўқ, муҳими инсонлар ҳамиша жисмоний ҳамда ақлий ҳаракатда бўлишлари керак.

Баҳриддин ТУРҒУНОВ
тайёрлаган.

•Айни пайтда томорқаларда барқ уриб ўсаётган ўсимликлар, ҳосилга кирган сабзавотларга ҳар доимгидан ҳам кўра кўпроқ эътибор бериш лозим. Чунки эндигина ҳосилга кирган ёки ғарқ пишган сабзавотлар ва меваларга турли хил хашаротлар, касалликлар ҳуруж қилиши мумкин.

Ҳозир жуда кўп хонадонларда етиштирилаётган картошка ва бақлажонда калорадо қўнғизи, помидорда кўк қурт, шира, узумда куя, бодрингда оқ капалак учрамоқда. Бу унсурлар табиийки, сабзавот ва мевалар ривожига, сифатига салбий таъсир кўрсатади, ҳатто ўсимликларни қуритади. Хўш, бунга қарши қандай курашиш мумкин? Бу ҳақда шаҳар ободонлаштириш бош бошқармаси тасарруфидаги ўсимликларни ҳимоя қилиш станциясининг бошлиғи Баҳодир Азимов шундай дейди:

Мутахассис маслаҳати

ЯНГИ УСУЛ ЁРДАМИДА

— Маълумки, картошка, бақлажон каби сабзавотларда учрайдиган колорадо қўнғизи бизга Россия тарафдан келиб қолган. Уларнинг кўпайиши 4 босқичда бўлиб, илгари қўнғизларни қўлда териб ёқиб юборилар эди. Эндиликда биз бу ҳашаротга қарши "Карате", "Демилин", "Демис" деган кимёвий дориларни қўллаяпмиз. Бу дорилар бир марта картошка ва бақлажон ўсимлигига сепилганда ҳашарот 50-60 фоизга камаяди. Орадан 7-12 кун ўтказиб яна сепилади. Колорадо қўнғизи нобуд бўлишига бу дори катта ёрдам беради. Помидордаги кўк қуртга ҳам шу доридан фойдаланилади. Узумда учрайдиган куя, шира, бодрингдаги оқ капалак каби касалликларга қарши "Артерит" деган дори ҳамда олтингугуртни қўллаш лозим. Энди бу дориларни олиш масаласига келсак. Улар деярли сотилмайди. Томорқаси борлар ёки сабзавотларга юқоридаги унсур тушган хонадонлар, маҳаллалар кўпинча бизга мурожаат қилишади. Биз уларга дорини сотиб олишни тавсия қилмай, бориб ўзимиз сепиб берамиз. Бунинг учун шаҳардаги ҳар бир туманга алоҳида машиналар бириктирилган. Ҳамшаҳарларимиз бизнинг фаолиятимизни жуда яхши биладилар. Буюртма берсалар биз доим ёрдамга тайёрмиз.

Назира ҚУРБОН қизи.

Ҳозир айни пишиқчилик даври. Уй бекалари томорқа хўжаликларида пишиб етилган мева, сабзавот ва полиз маҳсулотларини консервалаб, мураббolar тайёрлаб, қишга ғамлаб олишаяпти.

Биз бу борадаги айрим фойдали маслаҳатларни эътиборингизга ҳавола қиламиз.

•Бодрингни маринадлаш учун бир текисдаги янги узилган барра бодринглар сараланади. Сўнг улар думчалари олинган ҳолда 6-8 соат совуқ сувда сақланади. Майда бодринглар бутунлигича, йириклари ҳалқасимон кесилган ҳолда тўғралиб тайёрланади. Чопилган хушбўй кўкатлар аралаштирилади ва бир қисмдан шиша банкалар тубига солинади. Кўкатлар билан бирга 10-15 дона қора мурч, 1 дона дафна япроғи солиниб, тайёрланган бодринг зич қилиб банкаларга терилади. Сўнг устидан кўкатлар яна солиниб, юзи билан тенг сиркали намакоб қуйилади.

•Патиссон маринадлашда йириклари тилимланган ҳолда, майдалари бутунлигича банкаларга солинади ва устидан сиркали намокоб қуйилади.

•Қишки дастурхонингизда булғор қалампирлари янги узилган ҳолда туришини хоҳламайдиган одам топилмаса керак. Бунинг учун чучук қалампирларнинг уруғи олиниб, яхшилаб чайилади. Тозаланган қалампирлар бутунлигича ёки иккига бўлинган ҳолда қайнаб турган сувга бир дақиқа солиб олинади ва совутилади. Сўнг банкаларга солиб, устидан сиркали намакоб қуйиб, консерваланади.

•Мевалардан мураббо тайёрлаш ҳам қийин эмас. Бунинг учун 1 килограмм бир хил текисликдаги ўртача пишган олхўри олинади. Думчалари олиб ташланиб,. совуқ сувда ювилади ва бир неча ерини учи найзаланган гугурт чўпи билан тешилади. Кейин 5-6 минут иссиқ сувга солиб қўйилади. Сувдан олингандан сўнг, устига иссиқ қиём (ярмиси) қуйилади ва 10 минут қайнатилади. Сўнг 2-3 соат тиндирилгач, қолган қиёмни солиб, яна қайнатилади. Агар мураббо етилмаган бўлса, 2-3 соатдан сўнг учинчи марта қайнатилади.

1,2 килограм шакарга 2-2,5 стакан сув қуйиб, қиём тайёрланади.

Томорқангизда етиштирилаётган узумдан мураббо тайёрлаш мумкинлигини биласизми? Шу мақсадда узумнинг ҳар қандай навидан танлайвериш мумкин. Пўсти қалин бўлса, қайноқ сувда 2 минут тутиб, бандидан тозалайсиз.

Сўнг шакардан қиём қайнатиб, узум устидан қуйилади, 3-4 соат ушлаб қиёмни узумдан ажратасиз ва қайнатиб, яна узум устидан қуясиз. Бир неча соат ўтгач, қиёмни ажратмасдан мураббо етилгунча пиширилади.

Мураббо тайёр бўлганини билиш учун қайнаб турган қиёмдан қошиқ учида олиб тақсимчага томизинг. Томчи ёзилиб кетмадими, демак мураббо тайёр бўлибди.

Бир кило узумга бир килою икки юз грамм шакар ва бир стакан сув кифоя.

Дили ОРОМ тайёрлади.

Она ер тортиқлари

ҚИШГА ҒАМЛАБ ОЛИНГ

Сўраган эдингиз...

ЭНГ ЯХШИ ДАВО

Томорқамизда чумолилар кўпайиб кетди. Уларнинг инини кавласангиз бошқа жойдан яна ин қуришаяпти ва кўкатларнинг ривожланишига тўсқинлик қилмоқдалар. Айтингчи, чумолилардан халос бўлиш мумкинми?

Д. ТЎЛАГАНОВ,
Юнусобод туманидаги Гвардиячи кўчасида яшовчи фуқаро.

Одатда ерга узоқ вақт ишлов берилмаса чумолилар пайдо бўлиши кузатилади. Улар экинга зарар етказмайди. Лекин кўпайиб кетганда чора-тадбир қўллаган маъқул. Чумолилар билан сода қўллаб курашиш энг қулай усулдир. Соданинг кукуни уяга сепилганда улар албатта ғойиб бўлишади. Кўкатларни эса чумолилар йўлига саримсоқ пиёз бўлакларидан сепиб ҳимоялаш мумкин.

ШАКАРДАН ШИРИН ҚОВОҚ

Биз кўп қаватли уйда яшаймиз. Озгина еримиз бор. Шу жойда қовоқ етиштирса бўладими?

С. АШУРОВ,
"Қўйлиқ-1" даҳаси.

Қовоқ саломатлигимиз учун жуда фойдали экин турларидан бири эканлиги кўпчиликка аён. У уруғидан кўпайтирилади. Бунинг учун қовоқдан уруғлари ажратиб олиниб, яхшилаб қуритилади. Жўякка сув қуйилиб, захлатилгач ҳар жой-ҳар жойга 2-3 тадан ташланади. Уруғлар униб чиққач ниҳолларга ишлов берилади. Имкони бўлса қовоқни кунгай тепаликларда етиштирган маъқул. Чунки у офтобдан баҳраманд бўлиб ўсса ҳосилига маза киради.

Самад ШОДМОНОВ.

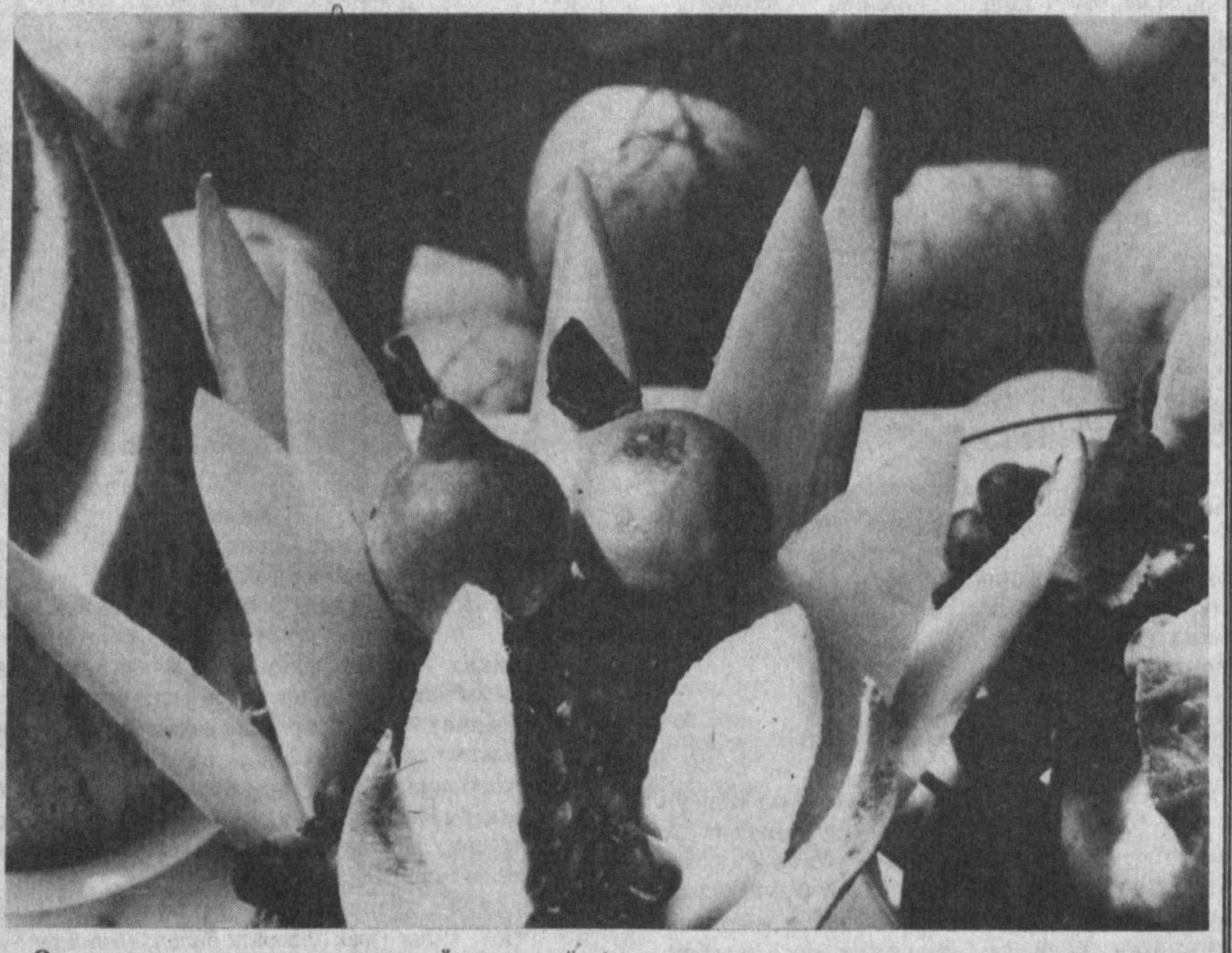

Она юртимиз саховатига, айниқса, ёз ойларида тан бермаган инсон топилмайди. Шарбати чак-чак томиб турган узумлар, мазаси тилни ёрадиган қовун-тарвузлар, нашвати ноклару қирмизи олмалар дастурхонимизни безайди. Ана шунда бу нозneъматларни етиштирган боболеҳқонга, она заминга, сахий қуёшга раҳматлар айтади киши.

Ўлкамизнинг шифобахш неъматлари

САРИЁҒДЕК МУЛОЙИМ

ШОЛҒОМ ҳамма жойда ўсади. Лекин у ҳавоси салқинроқ ерга экилса тахирлиги йўқолади, камтомир, ҳандалакдек катта, ширин, сариёғдек мулойим бўлиб етилади. Уни қўрга кўмиб, шамоллаганда дори ўрнида истеъмол қилса бўлади.

Шолғом шундай сабзавотки, баҳорда, ёзда ёки кузда экилса ҳам кўкараверади, тез етилади ва кўп парвариш талаб қилмайди.

Бу ўсимлик айниқса куз, қиш ва баҳор фаслларида шамоллаш ҳамда грипп касалликларига қарши яхши даводир. Ибн Сининг таъкидлашича, ҳар қандай шолғомнинг энг яхшиси — семиз гўшт билан қайнатилганидир. Семиз гўшт билан пиширилган шолғом кўкрак ва томоқни юмшатади. Гўшт билан қайнатилган шолғом кучли озуқа бўлади... Шолғомнинг қайнатмаси бод бўғинларнинг зирқираб оғришига қарши шу ўринга қўйиб боғланса кўп манфаат етади. Шолғомни пишириб ёки хомлигича еийлса кўзга фойда қилади. Ҳар ҳолда шолғомни пазандаликда ва табобатда қўллаш инсон учун кўпроқ манфаат берди.

Ушбу неъматнинг шифолиги тўғрисида фақат Ибн Синогина эмас қадимда Ҳасрат исмли табиб ҳам ўзининг «Ҳусайн туҳфаси» номли тиббий достонида қуйидагиларни ёзади:

Иссиқ бўлар шолғом ким еса такрор,
Кўрлар шолғом есин, деган масал бор.
Чунки у кўзла га беради қувват,
Ҳому пишиғида бор шундай ҳислат.
Шишганда совуқдан қўл ёки оёқ,
Наф қилади шолғом суркалган чоқ.

Заҳириддин Муҳаммад Бобур саройида табиблик вазифасини ўтаган Юсуфий ал Хисравийнинг «Яхши нарсаларнинг фойдалари» номли тиббий рисоласи бор. Унда ҳам шолғом, айниқса унинг уруғи кўпгина дардларга даво экани ёзилган:

Шолғом уруғини туйиб-майдалаб,
Асал билан қўшиб қилсанг истеъмол.
Ичингни юмшатар, заҳарни кесар,
Белингни бақувват қилади дарҳол.

Б. МАЖИДОВ,
биология ўқитувчиси.

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИНИНГ

10-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1994-1995 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Якка буюртмалар тикувчи-бичиқчилар 1-3 йил,
Кенг ихтисосли сартарошлар 1 йил,
Ошпаз қандолатчилар 1-3 йил,
Музлатгичларни тузатиш усталари 3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 9-11 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ЁШЛИ ВА УНДАН КАТТА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синф маълумотига эга бўлганлар бепул овқат, кийим-бош билан таъминланадилар.

11-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар ойига 32-40 сўм нафақа билан таъминланадилар.

Билим юртига кириш ҳақидаги ариза директор номига ёзилиб, қуйидаги ҳужжатлар билан топширилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақидаги гувоҳнома ёки аттестат, соғлиги ҳақидаги маълумотнома, турар жойидан маълумотнома, ота-онасининг иш жойидан маълумотнома, 6 дона фотосурат (3х4 см.)

Билим юртининг манзилгоҳи: 700098, Тошкент шаҳри, Собир Раҳимов тумани, Қора-Қамиш-1/4, даҳаси, 20-уй /42, 43-автобуслар, 27-трамвайнинг "Мактаб". 82-автобус, 10, 21, 25-троллейбусларнинг "Қора-Қамиш-1/4 бекатлари/.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ!

1-ТРАМВАЙ ДЕПОСИ

Трамвай ҳайдовчиларини, ҳаракат таркибининг электр асбоб-ускуналарини таъмирлаш бўйича электрчи-чилангарларни, вагон кузатувчиларини

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Мазкур соҳалар бўйича ихтисосга эга бўлмаганлар 23-ҳунар-техника билим юртида ёки "Тошшаҳарйўловчитранс" Давлат уюшмасига қарашли трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармасининг ўқув комбинатида таҳсил олишлари мумкин.

– трамвай ҳайдовчилари курсларига 20 ёшга тўлган йигит-қизлар таклиф қилинади.

– ҳаракат таркибининг электр асбоб-ускуналарини таъмирлаш бўйича электрчи-чилангарликка 18 ёшга тўлган йигит-қизлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати: трамвай ҳайдовчилигига – 5 ой, электрчи-чилангарликка – 3 ой.

Ўқув жараёнида талабага 75 сўм ҳажмида стипендия, қатновда тажриба ўташ вақтида эса 3-тоифа (класс) трамвай ҳайдовчилари учун белгиланган тариф ставкасининг 90 фоизи ҳажмида иш ҳақи тўланади.

Ўқишни битириб ишга жойлашган трамвай ҳайдовчилари – 500 сўмгача;
кондукторлар-200 сўмгача;
электрчи-чилангарлар – 400 сўмгача иш ҳақи олишлари мумкин.

Трамвай депосида ишлаганлар қуйидаги имтиёзларга эга бўладилар;
– хотин-қизлар 50 ёшга тўлгач, пенсияга чиқадилар;
– эркаклар 55 ёшга тўлгач, пенсияга чиқадилар (фақат трамвай ҳайдовчилари);
– кўп йиллик хизмати учун 6 иш куни қўшиб, меҳнат таътили берилади;
– иш якуни бўйича ҳар йили 13 ва 14-маошлар тўланади;
—шаҳар электр транспортида текин юриш ҳуқуқига эга бўлади;
– физкультура-соғломлаштириш мажмуи имкониятларидан фойдаланади;
– Сирдарё соҳилидаги дам олиш зонасида ҳордиқ чиқаради;
– ишчи-хизматчиларнинг фарзандлари ёзги соғломлаштириш оромгоҳларида дам оладилар.

Манзилгоҳлар: 23-ҳунар-техника билим юрти, Темур Малик кўчаси, 3 "а" -уйда (3-трамвай депоси қошида) жойлашган.
6, 13, 22-трамвайлар, 9, 18-троллейбуслар, 17, 71, 83, 96-автобусларнинг "Чимён" бекати.
Телефонлар: расмийлаштириш бўлими – 63-28-97,
23-ҳунар-техника билим юрти – 63-38-93.
1-трамвай депоси Гайдар кўчаси, 86-уйда жойлашган. Унга 1-трамвай, 55, 161-автобуслар билан борилади ва "1-трамвай депоси" бекатида тушилади.
Телефонлар: қабулхона – 91-19-30,
тасарруф бўлими – 91-18-09.
ТТИЧБнинг ўқув комбинати А. Фитрат кўчаси, 180 "а" уйда жойлашган.
Комбинатга 2, 10-трамвайлар, 61, 66, 161-автобуслар билан борилиб "Баҳор" бекатида тушилади. Ўқув комбинати қабулхонасининг телефон рақами – 91-53-82.

ТОШКЕНТДАГИ ТАШКИЛОТ

ўз омборларидан
қуйидаги ускуналарни, дастгоҳларни ва бошқа жиҳозларни банк орқали пул ўтказиш йўли билан

СОТИБ ОЛИШНИ ТАКЛИФ ҚИЛАДИ:

— томат пастаси, қиём тайёрлашда қўлланиладиган, сутни қайта ишлашда ва уни қуюлтиришда фойдаланиладиган ускуналар;
— мевани пўчоғидан ажратувчи А9-К4Э типидаги машиналар;
— қувур эгиш дастгоҳлари;
— Болгарияда ишлаб чиқарилган МКСБпШп 4х4х1,2 типидаги магистраль телефон кабели.
Шунингдек, ушбу ташкилот қуйидагиларни СОТИБ ОЛАДИ:
— саноат эритгичлари;
— ун солиш учун қоплар;
— шлакоблок ишлаб чиқариш қурилмалари.
Телефонлар:45-75-67, 45-75-58. Факс 45-75-23.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ЧИЛОНЗОР ТУМАНИДАГИ "ЖАВҲАРИ" ФИРМАСИ

ТУГАТИЛДИ

БАРЧА ДАЪВОЛАР ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ ИККИ ОЙ МОБАЙНИДА ТОШКЕНТ ШАҲАР ЧИЛОНЗОР ДАҲАСИ 2-МАҲАЛЛА 58-УЙДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ХУСУСИЙ ЭЪЛОН

Ғиштли бинодаги тўрт ва уч хонали квартираларимни камида 6 сотихли ер майдони бўлган уйга алмаштираман. Олис жойлар таклиф этилмасин.
Тел: 32-28-37.

Қинғир ишнинг қийиғи

ЎҒРИ ҚОРОВУЛ

ТЕКИН бўлса темирни ҳам ютишга ўрганиб қолган С. Х. ўзи ишлаб юрган ишхонасига вафо қилмади. Унинг жиғилдони ол-ол, ўмар-ўмарга ўрганиб қолганди.

"Средазтрансстрой" ташкилоти омборхонасидан "КамАЗ" русумли автомашинанинг 6 дона автошинаси ўғирланганлиги ҳақидаги хабар Сергели туман ички ишлар бўлимига келди. Воқеа-ҳодиса рўй берган жойга ички ишлар бўлими бошлиғи ўринбосари Содиқбеков, жиноят қидирув бўлинмаси бошлиғи Аҳмадхўжаев, ҳудуд нозири Шихкеримовлар етиб боришди. Ўғрини ушлаш чора-тадбирлари белгиланди. Ҳамжиҳатликда тезкор ҳаракат қилиниши натижасида ноинсоф қоровул ушланди.

Текширувлар шуни кўрсатдики, нафси жиғилдон ўғри ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб омбор деразасидан автошиналарни "туя" қилган. Ҳозир бу иш юзасидан тергов ишлари олиб борилмоқда.

СОХТА МИЛИЦИОНЕР

ТОШКЕНТДЕК катта шаҳарда бир кеча-кундузда қанчадан-қанча воқеа-ҳодисалар рўй бермайди, дейсиз. "Олой" бозорида муқаддам судланган, 1968 йилда туғилган А. жиноий иш устида қўлга олинди. У бирон бир фойдали меҳнат билан шуғулланмайди. Куни билан тентираса тентирайдики жамият учун нафи тегмайди. Охирги пайтда пул топишнинг антиқа усулини ўйлаб топди. Товламачилик ҳам чакки фойда келтирмас экан. Фақат каллани ишлата билиш керак. Бу асосийси. Яна ким билан қандай муомала қилишни билиш лозим. Мисол учун қишлоқдан келган содда деҳқонлар дарров тўрга илинишади. Кўп ҳам тер тўкмайди. Шаҳарликлар эса жуда ҳам қув. Унча-мунчага аврай олмайди.

Ҳозир "бизнес" ривожланган давр. Бир даҳадан иккинчи даҳага мол олиб бориб сотганники ҳам бизнес. "Олой" бозорида эса бунақалар сон-саноқсиз. Айниқса, дорифурушларни айтмайсизми. Қуёшда оғзи чала ёпилган дорилари ҳам ночор шифоталаб кишилар олаверишади. Ноилож-да. Дорихонама-дорихона югургандан не фойда. Барибир оқ халат кийган опадан йўқ жавобидан бошқа ҳеч нарса ололмайсиз. Жуда бўлмаса анчадан бери келмаяпти дейишади. Йўқ доринниг бариси "Олой" бозорида—қўлда.

У башанг кийиниб олди. Бурчакда дори сотаётган йигитнинг олдига борди. Бу ҳам ўғри. Отасининг дори заводи бормиди, бемалол дўкон очиб дори сотса. Ўғрилик мол бурчакда сотилаяпти. У дориларнинг турларини санаб улгурмайсиз. Ҳаммасидан сероб.

— Мен милицияданман, бўлимга юринг, дейиши билан йигитнинг афти-ангори ўзгарди. А. гапни узоқдан олди. Йигитнинг ўтакасини ёриб қўлига берди. Хуллас уни 200 мингга туширди. Пулни олиб чўнтагига солишга улгурмади. "Олой" бозоридаги товламачилиги учун Юнусобод ИИБ ходимлари томонидан қўлга олинди. Энди суд ҳукмига яраша жазосини тортадиган бўлди.

КУНДУЗГИ ТАЛОНЧИЛИК

ЯҚИНДА Тошкентда бир талончилик рўй берди. Яна қаерда денг. Тошкентнинг қоқ маркази — "Ўзбекистон" меҳмонхонаси ёнида. Ҳали ҳам "ёшлиги қолмаган" 21 ёшли Санжар чет эл киноларидагидек куппа-кундузи талончилик қилмоқчи бўлди. Ажаб эмас омадим чопиб қолса деб ўйлади-да. Бироқ омад ундан юз ўгирган экан.

Тоғни урса талқон қилгудек Санжар вилоятлардан келган талаба ёшларни талаш усулини ўзига маъқул топди. "Ўзбекистон" қаҳвахонаси олдидан ўтиб кетаётган қорақалпоғистонлик талаба қизни жисмоний куч ишлатиш билан қўрқитиб қўлидаги Японияда ишлаб чиқарилган соатини тортиб олди.

Қиз бўлиб ўтган воқеани милицияга айтди. Мирзо Улуғбек туман ички ишлар бошқармаси ходимларининг саъй-ҳаракатлари натижасида ўғри ушланди. Жабрланувчига соати қайтарилди.

***

Ҳа, бизнинг республикамизда қонун устуворлиги энг биринчи ўринда туради. У ҳамма учун баробар. Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси ходимлари қонунбузарликнинг олдини олиш, жиноятчиликнинг пайини қирқиш борасида самарали ишлаб келишмоқда. Бундан кейин ҳам бу муштарак мақсад йўлида саъй-ҳаракатларини асло сусайтирмайдилар.

Мирза АБДУЛЛАЕВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси матбуот хизмати ходими, милиция катта лейтенанти.

Кўза кунида синади

ЧУВ ТУШДИ

Пойтахт бозорларининг айниқса дам олиш кунларида нақадар гавжум бўлишини кўпчилик яхши билса-да, аммо баъзи бир олғирлар кези келганда чув ҳам тушиб туришади. Яна ким денг? Тошкент шаҳридаги бир неча хонадонлару ташкилотларда ўғирлик содир этиб яшириниб юрган... ўсмир!

– Ассалому алайкум, ака. Мабодо сизга арзимасгина нархда компьютер керак эмасми? – деб қолди бўйи пастаккина, кўзлари олазарак бир йигит машинада ўтирган тўрт ўспиринга.

– Керак. Албатта керак, ука. Сендақа ҳожатбарорни кутиб ўтирибмиз-да биз ҳам, – дейишди машинадагилар ва вақтни қўлдан бой бермай "савдо"ни бошлаб юборишди.

Хуллас, келишиб олинди. Компьютерни машинага юклашди, ҳожатбарорни ҳам...

Ўғри боланинг шу дам олиш куни омади келмаганди. У келиб-келиб жиноят-қидирув бўлими ходимларига мурожаат қилганди. Ҳозирда тергов ҳаракатлари олиб борилмоқда. Ўсмир барча қилган жиноий ишларини бирин-кетин тан олмоқда.

АКА-УКА ОТАМЛАШГАНДА...

Нима сабабдан деб сўрарсиз, албатта. Ҳарқалай, сигири туққанга эмас. Унинг устига Тошкентдек шаҳри азимда қаердан ҳам сигир бўлсин. Ҳа, энди ичгимиз келди-да, дейди биз билан суҳбатда катта Тимофеев.

Дарҳақиқат, ўтган ҳафтада бир ичгилари келиб икки шиша арақни кўрдим дейишмади. Сўнгра қўшни уйнинг қўнғироғини чалишди. Йўқ, арақ сўрашмади. Уй эгаси – нафақадаги аёлни қўрқитиб ур-сур билан беванинг эридан қолган яккаю-ягона ёдгорлик – музлатгични олиб чиқиб кетишди. Қўни-қўшниларми, кўришди улар ҳам. Лекин зўравонларни тўхтатиб қолишга ҳаддилари сиғмади. Аммо милицияга хабар беришга ботинишди, чоғи, бир зумда Акмал Икромов тумани ИИБ тезкор гуруҳи етиб келди. Зўравонлар қилмишларини тўла бўйнига олишди. Ака-уканинг бемаҳалда отамлашгани яхшиликка олиб бормади. Суриштирув ишлари давом этмоқда.

Мирзараҳим МАМАЖОНОВ,
Тошкент шаҳар Ички ишлар бош бошқармаси матбуот хизмати ходими.

Бош муҳаррир
Эркин ЭРНАЗАРОВ

Тошкент оқшоми

Муассис: Тошкент шаҳар ҳокимлиги

Газета Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот кўмитасида рўйхатга олинган. Рўйхат сони ~ 10.

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, ГСП, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Телефонлар: хатлар ~ 33-29-70; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича~ 56-54-68, 32-56-66.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки "Тошкент почтаси" шаҳар почта корхонасининг фойдаланиш бўлимига ~ 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Ҳажми ~ 2 босма табоқ. Офсет усулда чоп этилади. Қоғоз бичими - А-2. Газета IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Нашр кўрсаткичи - 64690.

"Шарқ" нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: "Буюк Турон" кўчаси, 41-уй.

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади.

Буюртма Г—1094.

•Босмага бериш вақти 11.30.

•Босмага берилди 11.00.

1 2 3 4 5 6.